

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm utca 5-7. Telefon: 159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 31.

bb.1. „összkomfortos„ szőlőhibrid - keresztező-partner az amur vidékéről - mit mond a tudós az új fajtajelöltekről?

1 ob/pá/ok hi -cz 1972. augusztus 31.

oláh béla, az mti tudományos munkatársa írja:

a kertészeti egyetem szigetcsépi kísérleti telepén olyan új szőlő fajtajelölteket sikerült előállítani, amelyek a korszerű nagyüzemi termesztés valamennyi követelményének maradéktalanul megfelelnek. az új hibridek 25-27 fokos fagyot is könnyűszerrel átvészelnek, tökéletes peronoszpóra-ellenállók és a különböző rothadásos gombamegbetegedések ismétlődő támadásait is kivédik. a jó tulajdonságokat az is tetézi, hogy az új fajtákat nem kell fedni-nyitni és permetezni is csak minimálisan. üzemszervezési és gazdaságossági szempontból nagy előny, hogy a metszési munkálatokat az egész tél folyamán egyenletesen lehet végezni és így a sok problémát jelentő munkacsucokat ki lehet küszölni. mindezekben túl előnyösek az új „kreációk„ mert még öntözés nélküli, száraz körülmények között is 60-100 mázsa termésátlagot biztosítanak.

az „ujszülöttek„ dr. tamássy istván egyetemi tanár és dr. koleda istván egyetemi docens csaknem huszéves kutató-kísérletező munkájának eredményei.

mint tamássy professzor elmondta, több körülmény indokolta és sürgette az új szőlőfajták megszületését. eddig nem rendelkezünk a mi szélsőséges ökológiai viszonyainkhoz jól alkalmazkodni tudó, maximális termésbiztonságot nyújtó fajtákkal. kiváltképpen a síkvidéki szőlőtermelő nagygazdaságok voltak ezért nehéz helyzetben. főképpen a fagyveszélylyel nem tudtak eredményesen megbirkózni, ami pedig évtizedekre visszanyúló felmérések tanúsága szerint meglehetősen gyakori „vendég„ volt a szőlős -portákon. egy-egy tízéves szakaszban - kiszámíthatatlan, szeszélyes eloszlásban - általában évenként fagytak el a tőkék. a peronoszpóra szintén nagy anyagi károkat okozott. a permetezés különösen olyan csapadékos évjáratokban okozott gondot, mint amilyen például az idei is volt, amikor 15-20 alkalommal kellett ezt a költséges és fokozott munkaerő-igénybevételt jelentő tevékenységet elvégezni.

/folyt.köv./

kbb.1./,összkomfortos,, szőlőhidradfolyt./ok

sokszor azonban még ez sem nyújtott kellő védelmet növényeinknek; szüret előtt megindult a „szürke rothadás”, és a „szürke penész”, a termés felét tönkretette, aminek a népgazdaság nagyon nagy kárát látta.

- e negatív természeti adottságokat szem előtt tartva kellett keresztező kísérleti munkánkhoz megfelelő partner keresnünk. hosszú időn át tartó, alapos felderítő munkával az amur vidékén sikerült találnunk egy liánszerű növényi tenyészetet, amely erre kiválóan alkalmasnak bizonyult. ennek a keletázsiai fajtának több változatát először régi, kipróbált, klasszikus egyedekkel „hoztuk össze”, mint amilyen a hárslevelű és a furmint. már az első keresztezések is eredményekkel kecsegtettek: az utódok teljes fagy - és peronoszpóra ellenállóak lettek, szokatlanul apró bocsóikkal és cukortartalmukkal azonban nem voltunk megelégedve. visszakereszteltük tehát más magyar fajtákkal, és olyan hibrideket kaptunk, amelyek az utóbbi években egyre jobban elszaporodó szürke penész bántalmainak is ellenállnak és így a legnedvesebb időszakokban is teljes termést hoznak. ugyanakkor boraik minősége jobb, mint az ezerjő, a hárslevelű és a közkedvelt olaszrizling „nedűje”, előnyei közé tartozik az is, hogy kellemes aromája van és nem érződik rajta a direkttermő fajták „rókaíze”,.

mivel az új fajtajelöltek alföldi, síkvidéken alkalmazhatók a legnagyobb hatásokkal, érthetően elsősorban az ilyen területeken gazdálkodó állami gazdaságok tetszését nyerték meg. üzemi kísérleti szaporításuk eddig 15 katasztrális holdon történt; az eddigi eredmények nagyon biztatóak és a bővebb termőfordulás 2-3 év múlva várható. de már a hozzávetőleges számítások is meggyőznek népgazdasági hasznosságukról: síkvidéki szőlőterületeink karbantartási munkálatai 250 millió forint költséggel járnak, s ehhez hozzászámítjuk a tíz-tíz százalékos termés kiesést, amit a növényi kórokozók jelentenek, ez az összeg 370 millióra duzzad. viszont ha a most nemesített hibridek - a legszerényebb kalkulációval - tíz év alatt az alföldi telepítések csak öt százalékán honosodnának meg, már akkor is évente 15 millió forint lenne a nagyobb hozamból származó többletbevétel./mt1/

14
- 2 -

bb.2. tavi viza az állatkertben

1 ol/pf/ie/ok -cz

1972. augusztus 31.

a százhalombattai temperált vízü halszaporító gazdaság 100 fiatal - mindössze 4-5 centiméter nagyságu - viza és kecsége hibridet importált a szovjetunióból. ezek a keresztetett halak ugyanis jól bírják a tavi életmódot, a 24-28 fokos hőmérsékletet, annak ellenére, hogy az ősök - a viza és a kecsége - kimondotta folyóvízi illetve tengeri halak.

az értékes kísérleti halakból a fővárosi állatkert édesvízi akváriuma is kapott két tucatnyit, hogy takarmányozási vizsgálatokat végezzenek velük. a különleges halak az egyik kiállítási akváriumba láthatók./mt1/

bb.3. nagy külföldi érdeklődés a magyar fundazol iránt

1 bé/pá/ie/ok -cz

1972. augusztus 31.

ez év nyarán, a rendkívüli gombafertőzések idején mutatkozott be a chinoin gyógyszergyár első gombaölőszere, a fundazol. a saját technológiával előállított növényvédőszer a növények levelébe, szárába felszívódva nemcsak megakadályozza a fertőzést, hanem szükség esetén meg is gyógyítja a különböző zöldsgféléket. a szeged környéki paradicsom és paprika ültetvények új, eddig még ismeretlen gombafertőzésének is egyetlen ellenszere volt.

a sikeres premiert rendkívüli érdeklődés követte határainkon túl is. elsőnek csehszlovákiába szállítottak nagyobb mennyiségben, ezt követően Bulgária, Lengyelország, a szovjetunió kapott mintát a kipróbáláshoz. az említett országok mindegyike már bejelentette igényét, -több száz tonnára. a tőkés államokból is érdeklődnek, legutóbb Ausztriának és Svájcnak küldtek mintát.

tekintettel az egyre növekvő igényekre, a chinoin tovább növeli gyártókapacitását. a jelenlegi, évi ezer tonnás teljesítményű gyáron kívül nagytétényben új üzemet építenek. az őri- és növényvédőszer csarnok egyenlőre a fundazol gyártására rendezkedik be, s évente kétezer tonna gombaölőszert állít majd elő. a variálható berendezések azonban alkalmasak arra is, hogy az igények növekedésével, változásával, esetleg más gombaölőszereket és növényvédőszeret is előállítsanak ugyanitt. az üzem építését befejezték, s a gépek, berendezések szerelését követően 1973-ban már megkezdik a termelést./mt1/

14
- 3 -

bb.4. együttműködési szerződést kötött a szentdienesi és az ndk-beli urbachi termelészövetkezet

vid/kz/ok -cz

1972. augusztus 31.

baranyában több termelészövetkezetet fűznek szoros baráti kapcsolatok a német demokratikus köztársaság egy-egy közös gazdaságához. a testvérszövetkezetek száma tovább gyarapodott: a szentdienesi egyetértés tsz és az erfurti körzetben levő urbachi edwin hoernle lpg együttműködési szerződést kötött egymással. a nagyjából hasonló adottságu mezőgazdasági üzemek elhatározták, hogy a jövőben kölcsönösen tájékoztatják egymást termelésfejlesztési terveikről és módszereikről, s kicserélik gazdálkodási tapasztalataikat. évente egyszer tanulmányut céljából felkeresik egymás gazdaságát a szentdienesi, illetve az urbachi szövetkezeti gazdák, szakemberek. van mit tanulniuk a másiktól: a egyetértés tsz magas színvonalu növénytermelést és állattenyésztést folytat, az edwin koernle lpg pedig kitűnő en gépesítette a gazdaságát és eredményesen vesz részt a különféle közös vállalatkozásokban./mti/

bb.5. somogy gyöngye, desirée - új burgonyafajtákkal bővítik a választékot

1 ol/pá/le/ok -cz

1972. augusztus 31.

a választék bővítésére új burgonyafajták elterjesztésével kísérleteznek. nemcsak a termelőknek, hanem a kereskedelemnek is évről évre visszatérő gondja, hogy a vetésterület 70 százalékát elfoglaló gül és kishárdai rózsafajtákból nincs elegendő vetőgumó. az utóbbi időben ugyanis olyan nagymérvű a vírusos fetőzöttség a szaporítóanyagban, hogy nem nagyon érdemes már ezeket a fajtákat termelni. a termelőgazdaságok és a lakosság ellátását biztosító kereskedelem ezért a régi fajtákat igyekszik felváltani olyan gazdaságos, új hazai nemesítésű, illetve holland importból származó fajtákkal, amelyek külsőre tetszetősek, vékonyhéjúak, nem szemölcsösek, így kisebb a tisztítási veszteség- és amellett, hogy tápanyagban dúsak, a régieknél ellenállóbbak.

néhány új fajta már rendelkezésre is áll; a szaporítóanyag ilyenformán két-három éven belül lecserélhető. a hazai nemesítésű nyírségi rózsából és somogy gyöngyéből, valamint egy holland vetőgumóból kisebb mennyiséget már forgalomba is hoztak. ezekkel a fajtákkal találkozhattak a fogyasztók is, mint tisztított konyhakész hasáburgonyával. különösen a holland desirée fajta géppel igen jól tisztítható. ennek legnagyobb termelője a nádudvari vörös csillag tsz, amely az idén ebből a fajtából 500 vagonnal termelt. ennek nagyrészt a hűtőipar, a fennmaradót pedig a zöldért veszi át további feldolgozásra, hogy konyhakészen, illetve a hűtőipar új miskolci feldolgozó-gépsorán szeletelve vagy hasábra vágva hozzák forgalomba./mti/

NA

- 4 -

bb.6. másodszor virágzik az orgona - felemás almafa

vid/kc/mné/ok -cz

1972. augusztus 31.

másodszor is virágzik az orgona a vas megyei jákfán özv. jaródy gyuláné kossuth lajos utca 30. szám alatti házának udvarán. legutóbb három évvel ezelőtt figyelték meg ugyanígy ezt a ritka természeti jelenséget.

rumban tarr Antal kertjében egy „felemás”, almafa nyújt érdekes látványt. a fa egyik felén termés van, a másik fele pedig most virágzik./mti/

bb.7. „csatadal”, - a képviselőháznak ajánlva - nagyításra alkalmas negatív film-másolatok értékes petőfi-dokumentumokról

1 ro/pá/hl/ok -cz

1972. augusztus 31.

petőfi sándor születésének 150. évfordulóját országsszerte helyi emlékkiállításokkal is megünneplik. a magyar országos levéltár egyrészt saját gyűjteményéből, másrészt az egyházi és a tanácsi levéltárak anyagából néhány, petőfi sándortól származó, illetve személyéhez fűződő iratot válogatott ki, amelyeknek másolatai - együttesen vagy külön-külön - érdekes színtűjű lehetnek a költőre emlékező helyi rendezvényeknek

a kiválogatott és ajánlott petőfi-iratok között számos ritka dokumentum látható. a költő pápai diákéveit idézi például néhány verse, műfordítása és önképzőközi beszédének kézirata, amely a pápai főiskolai képzőtársaság érdekműgyűjteményében jelent meg.

a központi könyvbíráló szék 1846. november 27-i jegyzőkönyve arról tanuskodik, hogy a debreceni könyvbíráló nem járult hozzá „az egyesülésről”, című irásának színpadi előadásához, annak politikai vonatkozásai miatt. hiteles iratok vallanak arról, miként választotta zemplén vármegyei nemesi közgyűlése petőfit a vármegye tiszteletbeli táblabírájává 1847. augusztus 5.-én. petőfi neve is szerepel az 1848. március 15.-én kelt hivatalos értesítés aláírói között, amelyben pest város közönségét értesíti a 12 pont elfogadásáról. egy széchenyi Istvánhoz címzett levél a pesti forradalmi eseményekről számol be, s kiemeli: „e forradalom legnagyobb szerű jelleme egy husz éves ifjú: vasváry...a másik petőfi...”

a költő „csatadal”, című versét - aláírásával - a képviselőháznak ajánlja. a forradalom poétájának iróalmi relikviáiról, katonai szerepléséről valló okiratokról nagyításra alkalmas film-másolat készült, amely az országos levéltárban megrendelhető. a mikrofilm-kollekció bármely filmkockájáról kívánság szerint fényképmásolatokat is készítenek, sőt xeroxmásolat is megrendelhető./mti/

NA

- 5 -

bb.8. szeptember 1-2: magyar és külföldi idegsebészek konferenciája balatonfüreden

i -don/h1/ok -cz

1972. augusztus 31.

a magyar idegsebészeti társaság kezdeményezésére balatonfüreden szeptember 1-én két napos konferencia kezdődik, mintegy 80 hazai és külföldi idegsebész részvételével. a nemzetközi találkozó céljáról dr. zoltán lászló professzor, az országos idegsebészeti tudományos intézet igazgatója az mti munkatársának elmondta:

- már hagyomány, hogy időről időre találkoznak az egészségügyi szakemberei, hiszen az orvostudomány fejlődése megkívánja a rendszeres találkozásokat, a tapasztalatok kicserélését. a mostani konferencián a vérkeringés okozta betegségekről lesz szó. a téma napirendre tűzését az indokolta, hogy az utóbbi tíz esztendőben egyre többen szenvednek vérkeringési zavarokban, amelyek nagyon sokszor az agyi erek elváltozásaihoz vezetnek. az idegsebészet viszonylag fiatal tudományág, így különösen fontos az agyi erek betegségeinek sebészeti gyógyításáról véleményt cserélni.

- a két napos konferencián csaknem 40 előadás hangzik el. egyebek között az agyi erek veleszületett rendellenességeinek és az agyvérzéseknek a diagnosztikáját és gyógyításainak módjait valamint a sérülések okozta agyi erek elváltozásainak betegségeit tárgyaljuk. foglalkozunk az ugynevezett mikroszkópos sebészettel is, amely egészen új az idegsebészetben. ennek lényege, hogy mikroszkóp segítségével sokkal finomabban, eredményesebben tudunk majd operálni.

- a konferencia, úgy gondolom valamennyiük számára érdekes, hasznos lesz, jó alkalmat kínál tapasztalatok szerzésére, véleménycserére. meggyőződésem, hogy eredményesen hozzájárul majd tudományos együttműködésünk elmélyítéséhez személyes kapcsolataink bővítéséhez./mti/

...

- 6 -

bb.9. tanácsok alkalmi gombászoknak

i -don/h1/ok -cz

1972. augusztus 31.

a mostani csapadékos időjárás különösen kedvez a gombáknak: gyorsan bujnak elő, s nőnek az erdőkben, a fás területeken. sok kiránduló nem is tud ellenállni a kísértésnek, s gombával megrakott szatyorral, táskával tér haza. az alkalmi gombászok egy része azonban könnyelműen megelégszik a saját „szakismeretével”, ahelyett hogy a főváros nagypiacain, valamint a moszkva téren, a szentendrei hév végállomásánál és a tolbuchin körüti csarnokban működő gombaszakértőkhöz fordulna, akik készséggel megvizsgálják a saját szedésű gombát. a gombamérgezések tehát elkerülhetők, mégis az utóbbi hetekben nem egy esetben okozott súlyos mérgezést a gyilkos galóca. elgondolkoztató, hogy az elmúlt esztendőben előfordult gombamérgezések csaknem mindegyikét az erdőben szedett, szakértői ellenőrzés nélkül felhasznált gomba okozta.

nagyon fontos tehát, hogy a kirándulók a gombát minden esetben mutassák meg a hivatásos szakértőknek, és csakis hatóságilag megvizsgált gombát fogyasszanak. az orvosok tanácsa: ha gombaétel elfogyasztása után bárki rosszul lesz: feje fáj, hányás, hasmenés gyötri - azonnal hívjon orvost. ha a tünetek a gomba elfogyasztása után több mint hat órával jelentkeznek, szinte bizonyos, hogy gyilkos galóca okozta a mérgezést. ilyen esetben azonnal kórházba kell szállítani a beteget./mti/

...

bb.10. a bolgár kultúra hete a magyar rádióban

i nn/pf/h1/ok -cz

1972. augusztus 31.

irodalmi műsorok, zenei összeállítások, hangjátékok köszöntik a magyar rádióban a bolgár népköztársaság nemzeti ünnepét. a felszabadulási évforduló alkalmából lebonyolításra kerülő bolgár kulturális hét első adásaként, szeptember 4-én 10.05- órakor mai bolgár költők versei csendülnek fel. népszerű bolgár énekesek műsorából hangzanak el részletek este 22.45-kor a petőfi adón. szeptember 5-én a kosuth adón beszámoló hangzik el az idei arany orfeusz fesztiválról. a petőfin bolgár szerzők kamarazenéjét sugározzák. az urh-n közvetítik szeptember 5-én ivan vazov rabigában című regénye hagnjáték-adaptációjának első részét. a folytatását ugyancsak az urh-n csütörtökön este hallhatjuk. szeptember 6-án helyszíni közvetítés lesz a 6-os studióból: a magyar rádió és televízió szimfónikus zenekarát konstantin iljev vezényli.
/folyt.köv./

- 7 -

bb.10./a bolgár kultura hetefolyt./ok

szeptember 7-én a petőfi adón a magyarországon először című sorozatban hangzik el pipkov iv. szimfóniája, a szófiai kamarazenekar előadásában. szeptember 8-án a kossuth adón a bolgár rádió kórusfelvételeiből közvetítenek ugyancsak a kossuth adón hallhatják az érdeklődők a bulgária nemzeti ünnepeén című műsort. ebben emil manov rádiójátéka kerül a hallgatók elé, a pécsi nemzeti színház művészeinek tolmácsolásában. szeptember 9-én a petőfi adón zenés vidám műsort sugároznak „párbeszéd az éterben”, címmel, népszerű magyar és bolgár művészek közreműködésével. szeptember 10-én vasárnap délután a kossuth adón részleteket adnak a bolgár rádió és televízió népi együttesének műsorából./mti/

bb 11. százéves fennállását ünnepli az iparművészeti muzeum - kiállítások a centenáriumra

i ró/fk um hi z

1972. augusztus 31.

gergely róbert, az mti munkatársa írja:

a múlt század közepe táján kezdett a művészeti érdeklődés, a közgondolkodás kulturális örökségünk felé fordulni, akkorra érett meg az iparművészeti értékek ápolásának eszméje is. pontosan száz évvel ezelőtt, 1872-ben szavazott meg az országgyűlés 50 ezer forintot, hogy az 1873-as bécsi iparművészeti világkiállítás anyagából vásároljon a magyar állam - főként korabeli - műtárgyakat. ez vetette meg az alapját az iparművészeti muzeumnak, amely egyike európa első hasonló intézményeinek. a millenium évében avatták a lechner ödön tervezte magyaros stílusú épületet, amelynek muzeális anyaga - főként a magánadományok révén - egyre gazdagodott. a felszabadulás után igen jelentős fejlődésnek indult a művészeti állomány, jelenleg 60 ezer műtárgyból áll. kerámia, textil, francia empire butorgyűjteménye, a német reneszánsz ötvös-remekai példazzák értékes kincseit. keleti szőnyeg-gyűjteménye gazdagságban a legelismertebb bécsi anyagot követi, szecessziós műtárgyai páratlanok közép-európában.

a centenárium jelentőségéről, megünnepléséről tájékoztatta az mti munkatársát a 100 éves muzeum főigazgatója, dr. radocsay dénes.

/folyt.köv./

-8-

bb 11. /százéves fennállását... 1. folyt./ um

- husz külföldi vendéget - a nagy európai iparművészeti intézmények vezetőit - hívtuk meg október 17-től 21-ig tartó jubileumi ünnepségre. az európai iparművészet remekait a muzeum legszebb tárgyaival reprezentálja az egyik, ami magyar iparművészet javát szemlélteti a másik, ez alkalomból nyíló kiállításunk. az utóbbi egyébként egy sorozat nyitányának tekintjük, amely folyamatosan tükrözi majd a jelen kor iparművészetét. néhány igen jelentős restaurálás is folyik a centenárium méltó ünneplésére. például az eszterházy-gyűjtemény fémborításu, ezüstözött karosszéke, thököly éva mennyegzői szoknyája ujul meg, néhány régi könyv borítása és antik ötvöstárgy nyeri vissza régi pompáját.

-sajnos jelenlegi körülményeink között meglévő anyagunknak csak töredékét tudjuk szemléltetni állandó kiállításon. a bemutatás gondja egyre nő, mert a muzeum anyaga örvedetesen gyarapszik, az állami és muzeumi vásárlások révén egyre bővül az iparművészeti kincsek köre. legújabb szerzeményeink között kiemelném a xiv. századi velencei elefántcsont-figura diszüládikát, a ritka habán kerámiákat: a xvii-xviii. századi fayance művészeti csoport alkotásait, gazdagodtunk néhány ritka szőnyeggel, s kuriózum a német-alföldi falikárpát is.

- néhány műtárgy-csoport egyes hiányzó darabjának pótlása, beszerzése okoz gondot. talán szerencsés lenne, ha lehetőségünk nyílna részt venni külföldi aukciókon, bekapcsolódni a nemzetközi műkereskedelembé./mti/

-9-

bb 12. szeptember 1: ünnepélyes tanévnyitó sz iskolákban - új iskolák épültek - intézkedések a tanulók túlterhelésének csökkentésére

1 gy/pá-ju hi la

1972. augusztus 31.

szeptember 1-én az ország általános és középiskoláiban ünnepélyesen kezdte az 1972/73-as oktatási évet. az általános iskolák első osztályaiban mintegy 130 ezer kisdíák kezdte meg tanulmányait. a különböző típusú középiskolák első évfolyamaira több mint 55 ezren iratkoztak be. a gimnáziumokban összesen 26.862, a szakközépiskolákban 28.279 fiatal tanul majd.

szeptember 2-án lesz az első tanítási nap. az első héten mindenütt kialakítják az osztályok végleges órarendjét. az első-sők a tanévkezdést követő hetekben főleg az iskolai élettel, a magatartásbeli követelményekkel ismerkednek majd. a tanév során - a művelődésügyi miniszter utasítása értelmében - két nevelési értekezletet tartanak az iskolákban. a novemberi tanácskozás témája valamennyi alsó- és középfokú oktatási intézményben: az mszmp központi bizottsága közoktatáspolitikai határozatának feldolgozása. az 1973. áprilisában sorra kerülő nevelési értekezlet témáját az igazgató jelöli ki.

a művelődésügyi miniszter utasításban szabályozta az 1972/73-as oktatási évi tanulmányi rendjét valamennyi alsó és középfokú oktatási intézményben. eszerint a szorgalmi idő változatlanul két félévre oszlik. az első félév szeptember első munkanapján kezdődik és a téli szünet utolsó napján ér véget. a második félév a téli szünetet követő első munkanapon kezdődik és a rendtartásban előírt napon zárul. a téli szünet 1972. december 22-től 1973. január 7-ig, a tavaszi szünet 1973. április 5-től 14-ig tart.

az új tanévvel kapcsolatban fontos intézkedés: a művelődésügyi minisztérium szakoktatási főosztálya - az országos pedagógiai intézettel közösen - utmutatót készített a tanulók túlterhelésének csökkentésére, a közismereti tárgyakra vonatkozóan. ez egy átfogó intézkedéssorozat első lépése. az utmutatóban - a tantárgyak jellegétől függően - differenciáltan határozzák meg a terhelés csökkentésének módját, lehetőségét. egyes tantárgyakból például az utmutató előírja a kötelező minimumot, más tárgyaknál viszont anyagresz elhagyását javasolja. az utmutatóban található javaslatok másik része - a túlterhelés enyhítése érdekében - a módszertani eszközök kiválasztására, a tankönyv célszerűbb felhasználására tesz konkrét ajánlásokat a pedagógusoknak. természetesen szabad keznek kapnak a nevelők, hogy a javasolt megoldások közül azt alkalmazzák, ami ésszerűbbnek látszik a túlterhelés csökkentésére. ezeknek a céloknak az elérésére a most induló tanévben a szakközépiskolák első és harmadik osztályaiban matematikából új tananyagot vezetnek be. a szakközépiskolákban megkezdik működésüket az óvónőképző osztályok, a közgazdasági szakközépiskolákban hozzákezdnek az új tantervek bevezetéséhez.

/ folyt. köv. /

8.20/ju

Tólos

- 10 -

bb 12. / szeptember 1: ... 1. folyt./-ju

az új oktatási évtől új tantervek és tantervi utasítások alapján oktatják a „világnézetünk alapjai”, című tantárgyat, a gimnáziumok és szakközépiskolák nappali tagozatán. a miniszteri rendelkezés szerint a tantárgy oktatását az új tanévben - a személyi feltételek biztosításától függően - tovább szélesítik. ennek megfelelően a gimnáziumok és szakközépiskolák negyedik osztályaiban mindenütt megkezdik, illetve folytatják a tantárgy oktatását, ahol kellően felkészített pedagógus áll rendelkezésre, és az egyéb feltételek is biztosítottak.

hagyomány már, hogy tanévkezdéskor megszépülve, kicsinosítva várják a diákokat az iskolák. a főváros szinte valamennyi oktatási intézmény - óvodákkal és kollégiumokkal együtt 756 - frissen festve fogadja az általános és középiskolásokat. az iskolatározásokat nagyban segítette a fővárosi centenáriumi alkalmából meghirdetett társadalmi mozgalom, az „egy üzem - egy iskola”, akció. a budapesti pártbizottság felhívására az oktatási intézmények túlnyomó többségét „szárnyai alá vette”, egy-egy gyár, üzem, vállalat, vagy termelőszövetkezet. újpesten 14 iskolával kötöttek

patronálási szerződést; a gépelemgyár az április 4-e téri iskolában sportudvart létesített, a iv. ker. zeneiskola helyiségeinek festését a tanács vállalata, a parketták újjácsiszolását a meyeri építőipari ktsz végezte el. a hordóipari vállalat munkáinak köszönhető a kállai éva egészségügyi szakközépiskola kime-szelése, a kresz géza utcai általános iskolában az autóvill szaki-parosai dolgoztak, a budapesti közlekedési vállalat az újvidék-téri általános iskolákát vette gondjaiba, a táncsics börgyár a iv. ker. attila utcai általános iskolát patronálta, a panyova dolgozó a fényes adolf utcai általános iskolát csinosították.

a fővárosban egyébként három új általános iskolát avatnak szeptember elsején: az óbudai, a zuglói és az újpalotai lakótelepen egy-egy modern, 30 tantermes intézményt hoztak tető alá az építők.

felkészülten várják a diáksereget a győr-sopron megyei iskolák is. az elmúlt hónapokban győrt felújították és központi fűtéssel szerelték fel a gárdonyi géza általános iskolát. csaknem 5 millió forint költséggel bővítették és korszerűsítették a rejtő sándor textilipari szakközépiskola kollégiumát, amelybe 90 dunántúli diák költözhet be.

/ folyt. köv. /

8.35/ju

Tólos

- 11 -

bb 12. / szeptember 1: ... 2. folyt./-ju

a győri járásban, mezőrsön rövidesen új, négytantermes iskolát adnak át. heves megyében az idén 20 új tanteremmel gyarapodtak az általános iskolák. adácson négy terem készült a felsőtagozatos osztályok számára, s ugyanennyivel több tanteremben kezdődik az oktatás fűzesabonyban is. a „kétműszakos” tanítás még így is nagyobb arányú az országos átlagnál: egy tanteremre 1,4 tanuló-csoport jut a megyében. ezért is előzi meg nagy várakozás a pétervásáron felépített 50 fős diákotthon átadását, amely az első a megyében. szeptember elsején szabolcs-szatmár megyében is több helyütt lesz iskolaavató ünnepség. tiszaezsláron és nábrádon például 4-4 tantermes általános iskola épült. a nyiregyházi tanyai kollégiumot rekordidő alatt bővítették hat tanteremmel. a városban 216 fős fiukollégium áll szeptembertől a tehetséges munkás-paraszt középiskolás diákok rendelkezésére. korszerűen berendezett, 16 tantermes iskolában kezd az évet a nyiregyházi széchényi istván közgazdasági szakközépiskola.

a tanévkezdésig komárom megyében mind a 136 általános és 19 középiskolában befejezték a nyári tatarozást. hasonlóan megnyugtató hírek érkeztek bács-kiskun megyéből is. felsőszevén új általános iskolai nevelőotthont építettek a veszélyeztetett környezetben élő gyermekek számára. a megye két nagy általános iskolájában először nyitnak tanévet: kecskeméten 16 tantermes, kiskunhalason pedig 12 tantermes új iskolát vesznek birtokukba a gyerekek.

megszépített iskolák várják a tanulókat zala megyében is. lentiben 16 tantermes általános iskolát, csesztregen négy új általános iskolai tantermet adtak át. szeptember 1-én zalaegersze-gen a kertvárosi új általános iskolában 16 tantermet népesít be a diáksereg. a tanévkezdéstől a megye általános iskolásainak 93,5 százaléka részesül szakrendszerű oktatásban. a vas megyei iskolákban 12 új tanteremmel és egy tornateremmel gyarapodott az oktatási hálózat. itt a legnagyobb szabású felújításban a szombat-helyi nagy lajos gimnázium részesült: a régi épületet teljesen rendbehozták és hat tanteremmel, valamint szertári helyiségekkel toldották meg. a tolna megyei dombóváron 100 személyes általános iskolai új diákotthont létesítettek a pusztai felsőtagozatos iskolásoknak. decsen 30 helyet bővítették a sárközi gyerekek diákotthonát. bölcskén négy új tanteremmel gazdagodott az általános iskola. szekszárdon elkészült a rózsza ferenc műszaki szakközépiskola egyemeletes korszerű tanműhelye, amelynek szeptember 4-én lesz a műszaki átadása.

/ folyt. köv. /

8.50/ju

Kolov

- 12 -

12. / szeptember 1: ... 3. folyt./-ju

veszprém megyében az idén 27 új tanteremmel bővült az általános iskolák hálózata. veszprémben 11 új tanteremmel gyarapodott a 2-es számú általános iskola. halimbán a napokban átadott új iskolával sikerül megszüntetni a délutáni oktatást. borsod megye általános és középiskolái is megszépültek a tanévnyitásra. a nyári hónapokban mintegy háromezer tantermet festettek újjá. ezen kívül új iskolák építésével és a régiek bővítésével több mint félszáz tanteremmel gazdagodott a megye.

békésben ezen a nyáron 200-nál is több oktatási épületet tartoztak korszerűsíteni. erre a célra, valamint a berendezések felújítására, a szertárak bővítésére összesen 16 millió forintot költöttek. a nógrád megyei drégelypalánkon a tanévnyitó ünnepségen négy tantermes új iskolát avatnak, s több nógrád megyei általános iskolát teljesen felújítottak. korszerűsítettek. ebben az országrészben a napközitthonok 450, a tanulószobák 60, a középiskolai diákotthonok ugyancsak 60 hellyel bővültek.

kedvezőbb feltételek között kezdődhet a tanítás csongrád megyében is. a tanintézetekben a tavalyi összeg kétszeresét, több mint négy millió forintot költöttek szemléltetőeszközök beszerzésére. tovább folytatták a tanyai iskolák villamosítását, és az új tanévben újabb öt tanyai iskolában gyullad ki a villanyfény. hódmezővásárhelyen megtörtént a 602-es számú ipari szakmunkásképző intézet új 12 tantermes iskolájának és diákotthonának a műszaki átadása.

fejér megyében több községben a helyi tanács és a gazdaságok közös anyagi erejével bővítették az iskolákat. csór és pákozdi községben két-két tanteremmel, illetve tanműhellyel toldották meg az általános iskolát. szeptember 1-én benépesül dunaujvárosban a 20 tantermes új általános iskola, amely a castrum városrész 750 kisdíákjának ad otthont. a szolnok megyei újszászon 12 tanteremmel, két műhelyteremmel ellátott gimnázium és autóforgalmi szakközépiskola épült, turkevén a közlekedési-gépész szakközépiskola kapott nyolctantermes, korszerű, új otthont. szolnokon a mátyás király uti lakótelep 16 tantermes új általános iskolája fogadhatja majd a tanulókat. jászfényszarun felépült az alföld egyik legszebb, 14 tantermes községi általános iskolája.

/ folyt. köv. /

9.00/ju

Kolov

- 13 -

bb 12. / szeptember 1: ... 4. folyt./-ju

hajdu-bihar megye ,, fővárosában,, debrecenben mintegy hatmillió forintos költséggel felépített új épületrészt adnak át a tanévnyitón a tóth árpád gimnáziumban. a nagy alföldi városban két új kollégium is megnyitja kapuit. a középiskolás diákok 370 személyes kollégiumot vehetnek birtokukba. /mti/

bb 13. utószezonai árak a pannónia szállodáiban - erdei kocsikázás, lovaglás, fotósvadászat

1 kg/fk-ju 1e -cz

1972. augusztus 31.

az enyhének ígérkező őszre a pannónia szálloda és vendéglátóipari vállalat csökkentett utószezonai árakkal és jól szervezett programokkal készül. különösen a turisták kedvelt kirándulóhelyein, mint visegrádon és dobogókőn a silvanus, illetve a nemrég megnyitott nímród szálló iránt élénk már is az érdeklődés, ahol november 1-ig személyenként már 160 forintos áron, kétszeri étkezéssel szoba foglalható, - ez csaknem fele a főszezonai áraknak. dobogókőn erdei kocsikázást is szerveznek hintóval, esténként pedig rostonsültet szolgálnak fel a szabadban. ritka élmény a ,, fotósvadászat,, ahol a fák közötti tisztásra terelt vaddisznókat, őzeket kaphatja lencsevégre a turista.

a szekszárdi gemenc szálló nemcsak a vadregényes közeli erdővel lehet vonzó, hanem 140 forintos utószezonai szobaárával is. tātán, a remeteségpusztai diana szálló péntektől-vasárnapig nyújt 400 forintért szállást, ellátást. itt a programot lovaglás és esti gulyásparti fűszerezi, az utazásra sincs gond: budapestről autóval viszik-hozzák a résztvevőket.

a pannónia balatoni szállodáiban is olcsóbb az utószezon; a balatoni és a síófoki motelban 75 forintos teljes panzió, a balatonmáriai touring hotelban a nyári 165 forintos napi ár most 114-re csökkent. a síófoki szállodasor - a balaton, a lido és a hungaria - szobaárait is hamarosan lejjebb szállítják. a szállodák az időjárástól függően szeptember végéig vagy október közepéig vannak nyitva.

/ folyt. köv./

9.10/ju

10/10/05

- 14 -

bb 13. / utószezonai árak ... 1. folyt./-ju

már döntöttek a téli időjárásokról is: január 1-től március 31-ig a pannónia valamennyi szállodájában kétágyas szoba fürdővel 160, anélkül 120 forint lesz. /mti/

bb 14. olcsóbb lett az alma, a körte, a szilva

1 kf/tr-ju hgy

1972. augusztus 31.

csütörtökön az előző napival azonos mennyiségű, több mint 85 vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. ezen belül azonban megnevekedett a keresettebb zöldség- és gyümölcsfélék felhozatala. paradicsomból például 100 mázsával több érkezett, s kétszer annyi, összesen 1030 mázsa zöldpaprika került az üzletekbe, mint az előző nap. az egyéb zöldség- és főzelékfélék mennyisége kielégíti az igényeket.

a gyümölcsök közül sok körte került piacra, van elegendő szőlő, szilva és alma, sőt még a görögdinnye is ,, tartja,, magát, 400 mázsa érkezett belőle a fővárosba. a növekvő gyümölcsfelhozatal hatására néhány cikk ára csökkent; az alma kilója 6 forint helyett 5 forintba, a körtéé 8 forint helyett 6.80 forintba kerül, a szilva árát pedig 60 fillérrel 4 forintba csökkentették. az elsőosztályú őszibarack ára viszont 1 forinttal drágult ezen a napon. /mti/

bb 15. megszűnik a váci éjszakai kompjárat

1 kf/tm-ju hgy

1972. augusztus 31.

a pest megyei kishajózási vállalat közli, hogy vác és pokolcsárda között az éjszakai kompjáratot szeptember 4-én megszünteti. az átkelő teherforgalmat világostól alkonyatig, a személyforgalmat a menetrend szerint bonyolítják le. /mti/

10.40/ju

10/10/00

- 15 -

bb 16. hat évi szabadságvesztés emberölési kísérletért

vid/kz-ju hgy

1972. augusztus 31.

a nyíregyházi megyei bíróság emberölési kísérletért hat évi szabadságvesztésre ítélte orgován jános rakamazi segédmunkást. a többszörösen büntetett előéletű, garázda magatartású orgován jános a rakamazi cukrászdában, ittás állapotban összevesszett a szomszédos asztaltársaság tagjaival, és az egyik embert székestől felborította. a sértett felállt és az ajtó felé indult, de orgován jános utána ment, s egyik kezét a vállára tette, a másikkal pedig, a zsebéből előrántott késsel teljes erővel megszurta. a szurás életveszélyes volt, csak a gyors orvosi beavatkozás mentette meg életét.

az ítéletet az ügyész tudomásul vette. a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett. /mti/

--

bb 17. kiállítás a kirakatban - zöldségajdonságok bemutatója szentesen

vid/mné-ju kz hgy

1972. augusztus 31.

a szentesi kertészeti kutató állomás rendezésében újszerű kiállítás nyílt csütörtökön: a város fő utcáján lévő áru ház kirakatában 30 négyzetméter területen mutatják be a híres zöldségtermelő tájkerzet ajdonságait. a „mini kiállítás” célja az, hogy a fogyasztók, főleg a háziasszonyok megismerjék a legujabb nemesítésű zöldségféléket, azok elkészítési módját.

az egyenkint három kilós „kékóriás”, vajkaralábék, az omlós fehér csemegepaprikák mellett olyan különlegességek is láthatók, mint a könnyen szeletelhető szentesi hosszú cékla. a dísz- és étkezési növényként termesztett hosszuhüvelyű madzagbab. a télen is elálló laskatök. bemutatja a kiállítás a melegebb éghajlatu földrészekről, főleg indiából származó zöldségek meghonosítására irányuló nemesítési kísérletek eredményeit. ezek közül különösen említésre méltó az ananászra emlékeztető édes fénik, amely savanyítva étvágygerjesztő előétel. a szegedi konzervgyárban az idén már megkezdték feldolgozását svájci megrendelésre. /mti/

--

11.35/ju

- 16 -

bb 18. 65,8 millió forint hűségjutalom a mecseki szénbányászoknak
1972. augusztus 31.

vid-kz/mné-ju hgy

a mecseki szénbányáknál minden esztendőben tekintélyes összeggel jutalmazták az emberek hűségét munkahelyükhöz. a bányához ragaszkodó, feladatukat lelkiismeretesen ellátó dolgozóknak 65,8 millió forintot osztottak ki csütörtökön a 22. bányásznap üzemi ünnepein. a vállalat bányásznap jutalmat fizetett példásan dolgozó adminisztratív alkalmazottainak is, összesen 1,7 millió forintot. az anyagi elismerésen kívül huszan miniszteri, ötvenen igazgatói dicséretben részesültek jó munkájukért. /mti/

--

bb 19. óvoda bővítés üzemi segítséggel

1972. augusztus 31.

vid/kz-ju hgy

szolnokon - hasonlóan az ország más városaihoz - jelentős gond az óvodai helyhiány. a városi tanács ezzel kapcsolatos felhívására elsők között a sok nő foglalkoztató papírgyár ajánlotta fel a segítséget. a gyár idei fejlesztési alapjából átutalt 650.000 forintból az üzem közelében lévő vöröshadsereg uti óvodát bővítették egy új szárnyal.

a szép tágas helyiségekben ötven kisgyermek második otthonát teremtettk meg. a kivitelezésnél, a régi és az új épület csinosításánál, szépítésénél a gyár szocialista brigádjai is közreműködtek. a városi tanács öt évig minden évben husz papírgyári munkás kicsijének elhelyezését biztosítja a város valamelyik óvodájában. az új óvodaépület műszaki átadását csütörtökön kezdték meg. /mti/

--

11.40/ju

- 17 -

bb 20. közlekedési balesetek

1 kf/tr-ju hgy

1972. augusztus 31.

az v. kerület kálmán utca és rosenberg házaspár utca kereszteződésében risztics károly budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget, összűtközött a simonics józsef, budapesti lakos által vezetett motorkerékpárral. a motorkerékpár vezetője súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. risztics károly ellen eljárás indult.

nem tartotta be a követési távolságot kaufer józsef 19 éves szigetszentmiklósi lakos az általa vezetett tehergépkocsival a xxii. kerület, Leányka uti felüljárón és egy tehergépkocsinak ütközött, amely elütötte a kerékpárján szabályosan haladó kutrik ferencné budapesti lakost. kutrik ferencné súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a balesetet okozó tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

békéscsabán nyikita jános 24 éves kisujfalui gépkocsi-vezető ittasan vezetett egy mikrobuszt, áttért az ut menetirány szerinti baloldalára és összűtközött a vele szemben szabályosan közlekedő személygépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül mádai lajos 46 éves rakodómunkás a kórházba szállítás után életét veszítette. mádai lajosné óvónő, a személygépkocsi vezetője életveszélyes, utasa mádai erzsébet 18 éves, mádai zsolt 6 éves és sajti ágnes 16 éves súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a rendőrség a balesetet okozó nyikita jánost letartóztatta és eljárást indított ellene. /mti/

bb 21. szovjet pártmunkás küldöttség érkezett hazánkba

tm-ju hi hgy

1972. augusztus 31.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására csütörtökön szovjet pártmunkás küldöttség érkezett budapestre, élén k.sz. szimonovval, a szovjetunió kommunista pártja revíziós bizottságának tagjával, az szkp kb közlekedés- és postaügyi osztályának vezetőjével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren bálint józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a központi bizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője fogadta. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. /mti/

11.50/ju

To 1240

- 18 -

bb 22. megkezdődött a 11. országos hegesztési tanácskozás

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

csütörtökön miskolcon, a nehézipari műszaki egyetemen megkezdődött a második országos hegesztési tanácskozás. a megnyitón, amelyen mintegy ötszáz szakember vett részt elmondották, hogy jelenleg csaknem huszezer hegesztő dolgozik az üzemekben és az építkezéseken. a tanácskozás résztvevői négy szekcióban vitatják meg a hazai hegesztés kérdéseit. a szekcióülések napirendjén szerepel a nagyszilárdságu acélok hegesztésének kérdése, a hegesztett szerkezetek tervezése és gyártása. megvitatják az egyes eljárások alkalmazási körének bővítését és az új technológiák bevezetésének lehetőségét, továbbá a szakemberképzés gondjait.

a vitában elhangzottak alapján a második országos hegesztési tanácskozás ajánlásokat és határozati javaslatot dolgoz ki. /mti/

--

bb 23. új vásárcsarnokot kapott diósgyőr

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

a miskolci városi tanács, a Lenin kohászati művek és a diósgyőri gépgyár közös költségén új vásárcsarnok épült miskolc nagy munkáskörzetében, diósgyőrött. a 8 millió forintos költséggel létesített, megközelítőleg másfélezer négyzetméter alapterületű csarnok a diósgyőri nagyüzemek szomszédságában helyezkedik el, s így lehetővé teszi, hogy a dolgozók műszak után is kényelmesen bevásárolhassanak. /mti/

--

12.40/jk

To 1375

- 19 -

bb 24. időjárásjelentés

-ju -cz

1972. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jelenti: augusztus 31-án csütörtökön 13 órakor:

szeles idő

az azori-szigetektől nyugat-európán és skandinávián keresztül egészen a barents-tenger vidékéig magas nyomású képződmény húzódik. ennek áramlási rendszerében észak, északkelet felől hűvös levegő érkezik közép-európa fölé. hatására a hajnali órákban Lengyelországban a keleti.-kárpátok vidékén és a balkán-félszigeten többfelé esett az eső, néhány helyen zivatar is keletkezett. a kárpát-medencében a következő 36 órában az időnként élénk széllel kelet felé áramló hűvösebb levegő változó, helyenként szeles időt okoz.

hazánkban szerdán az északkeleti megyékben változóan, máshol erősen felhős volt az ég. az elmúlt 24 óra folyamán sokfelé volt eső, záporosó, délen egy-két helyen zivatar, a lehullott eső mennyisége főként a tiszántulton érte el a 10-15 mm-t, de helyenként ennél többet is mértek: vásárosnaményben 17, nyírlugoson 18, orosháza 19, mezőhegyesen 22, makón 36 mm-t. a nappali felmelegedés 18-24 fok között alakult. csütörtök hajnalra 9-14 fokig hűlt le a levegő. délelőtt több helyen tovább csökkent a felhőzet, csupán a tiszántulton maradt borult és esős az idő. a hőmérséklet 11 órakor 13-19 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,2 fok volt, 1,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok volt.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön keleten is felszakadozó felhőzet, főként a tiszántulton szórványosan esővel.

pénteken változóan felhős idő, elszórtan futó eső, egy-két helyen zivatar. élénk, helyenként erős északi, északkeleti szél. az évszakhoz képest hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8-13. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 19-24 fok között.

/ folyt. köv./

12.50/ju 10/11/40

- 20 -

m

bb 24. / időjárásjelentés ... 1. folyt./-ju

távolabbi kilátások kedd reggelig: időnként megnövekvő felhőzettel főleg a déli megyékben még néhány helyen záporosó. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 8-14 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet 19-25 fok között. jelentős mennyiségű /Legalább 5 mm/ eső az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vizállása budapestnél: 249 cm. /mt1/

bb 25. véget ért az országos vegyészkonferencia

1972. augusztus 31.

vid/kz-ju -cz

pécsett, a műszaki főiskolán csütörtökön befejeződött a több mint 300 szakember részvételével megrendezett három napos vegyészkonferencia. napirendjén a petrokémia fejlődési tendenciái, továbbá a számítástechnika-kémiaiban és vegyipari alkalmazásának kérdései szerepeltek. több mint nyolcvan előadás hangzott el, s ezeket élénk tapasztalatcsere követte. a rendezők szerint érdemes volt az említett két téma képviselőit összehozni, hisz a kémiai kutatások, a rohamosan fejlődő vegyipar nem nélkülözheti a számítástechnika alkalmazását. a tanácskozáson elhangzottak alapján számolni kell azzal, hogy előbb-utóbb a számítástechnika kapacitása már nem is lesz elég. mindez arra mutat, hogy a kormány számítástechnikai programjának megfelelően ezen a területen megvan a felkészülés a módszerek, programok kidolgozására, alkalmazási területek feltárására ahhoz, hogy a számítástechnikát jól hasznosítani tudják. /mt1/

bb 26. segítség a nagycsaládosoknak

1972. augusztus 31.

vid/kz-ju -cz

csütörtökön komárom megyében a 18-as számú volán üzemegységeiben rövid megbeszélésre hívták össze a nagycsaládos dolgozókat és a gyermeküket egyedül nevelő édesanyákat. az üzemi szakszervezeti bizottságok tanév előtt rendkívüli segélyt adták át nekik. százötvenheten kaptak összesen 72.000 forintot. egy-egy család - a gyerekek számától függően - 400-1000 forintot kapott. korábban csak négy gyermeknél több, most első ízben a háromgyerekes családoknak is juttattak az összegből. a szakszervezeti bizottságok rendszeresen figyelemmel kísérik a volán üzemegységeiben a sokgyermekes dolgozók életkörülményeit, s ha szükséges év közben is segítenek. /mt1/

13.05/ju 10/11/40

- 21 -

bb 27. 20 ország szakemberei tanulmányozzák a bakonyi erdőgazdasági utak építését

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

a fao európai fagazdasági bizottságának szervezésében 18 európai és két tengerentúli ország 68 szakembere látogatott el csütörtökön a balatonfelvidékre és a bakonyba, hogy tanulmányozza az erdőgazdasági utak építését.

a tanulmányut résztvevői csütörtökön balatonfüreden az annabella szállóban tanácskozást tartottak. csepregi jános, a balatonfelvidéki erdő és fafeldolgozó gazdaság igazgatója tájékoztatta őket a tájegység erdőgazdálkodásáról, majd cornides györgy, az erdőterv osztályvezetője ismertette az erdei utak építésének hazai módszereit. ott volt a tanácskozáson és résztvett a tanulmányuton henri chanvin, a fao európai gazdasági bizottsága genfi titkárságának vezetője és a világszervezet szakbizottságainak és osztályainak több tisztségviselője.

a külföldi vendégek balatonfüredi tanácskozásuk után megkezdtek a három napos tanulmányutjukat a bakonyi és a balatonfelvidéki erdőkben. /mti/

--

bb 28. könyv az alföldi olajbányászat történetéről

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

a xxii-ik magyar bányásznapi tiszteletére könyv jelent meg az alföldi olajbányászat történetéről, fejlődéséről. a több mint kétszáz oldalas kötet áttekintést ad a hazai olajkutatás múltjáról, s különösen részletesen taglalja a felszabadulás utáni intenzív feltáró és termelő munkát. /mti/

--

13.12/ju

15/1410

- 22 -

bb 29. új gépek a kaposvári pamutfonóban

vid-kz/tné-ju -cz

1972. augusztus 31.

a pamutfonóipari vállalat kaposvári gyárában csütörtökön 46 nagyteljesítményű új kártológépet helyeztek üzembe. a lengyel gyártmányú berendezések teljesítménye négyszer nagyobb mint a régié. jelentős mértékben enyhítik az eddigi munkaerőgondokat, s elősegítik a minőség javulását. az új gépek üzembehelyezésével befejeződött a gyár kártológójának 20 millió forintos költséggel végrehajtott rekonstrukciója. még az idén megkezdik a nyújtó és az előfonó üzemszerek felújítását is, s ezt 1974-ben fejezik be. /mti/

--

bb 30. harminc jégverés a mecsek vidékén - eddig 60 millió forint kártérítést kaptak a baranyai mezőgazdasági üzemek

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

1972 nyara minden bizonnyal az utóbbi évek legjelesebb nyaraként vonul be a baranyai mezőgazdaság krónikájába. az augusztus 31-én lezárult időszakban kerek harminc jégverés sújtotta a mecsek vidékén gazdálkodó mezőgazdasági üzemeket. baranya közismerten az ország leginkább jégveszélyes körzete, de ez a sorozat már itt is rendkívülinek számít. a megyében 10 állami gazdaságot és 79 termelőszövetkezetet érintett kisebb-nagyobb mértékben ez a természeti csapás. a jégverés vetések és ültetvények területe megközelíti a százezer hektárt, benne baranya legtermékenyebb vidéke is: a mohácsi síkság. az állami biztosító szakemberei a nyár eleje óta megfeszített erővel dolgoznak a károk rendezésén, hogy a mezőgazdasági üzemek minél előbb hozzájuthassanak a kártérítési összeghez. sok olyan állami gazdaság és termelőszövetkezet van, amelynek földjei többszörös és többféle természeti csapást - a jégen kívül szélvihart vagy árvízet - is szenvedett, s ezek veszteségei milliós nagyságrendűek. a biztosító eddig hatvanmillió forintot fizetett ki a baranyai mezőgazdasági üzemeknek, jelentősen enyhítve a gazdaságok pénzügyi gondjait. a kárösszeg még tetemesen nőni fog, hiszen az őszi érésű növények kárrendezése még vissza van. erre majd a termés betakarítása előtt kerül sor. /mti/

--

13.30/ju

15/1435

- 23 -

bb 31. javult győr vizellátása

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

befejeződött a győr vizellátását szolgáló főnyomóvezeték felújítása. 28 millió forintot költöttek rá. több szakaszban összesen 5,5 kilométer 600-400 milliméter átmérőjű, új főnyomóvezetékot fektettek le. a vezeték óránként ezer köbméter viz szállítására alkalmas. lehetővé teszi, hogy a korábban állandó vízhiánnyal küzdő városrészekben is zavartalanra tegyék az ellátást. az új főnyomóvezeték rendszer utolsó szakaszát csütörtökön kapcsolták be a hálózatba. /mtl/

-. -

bb 32. a magyar borok nagy sikerét hozta az 1. borvilágverseny - záróünnepség a kertészeti egyetemen

t jf/pf-ju 1e -cz

1972. augusztus 31.

csütörtökön a kertészeti egyetemen rendezték meg az 1. borvilágverseny díjkiosztó ünnepségét. dr. Lőrincz József mém főosztályvezető, a szervezőbizottság elnöke üdvözölte a vendégeket, majd váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes, a világverseny főbizottságának elnöke értékelte a verseny szakmai tapasztalatait. kiemelte: a budapesti rendezvényt a világ valamennyi bortermelő országában nemcsak a szakemberek, hanem a közvélemény is figyelemmel kísérte. a verseny rangját már eleve biztosította, hogy a világ 47 bortermelő országa közül 34 elküldte a magyar fővárosba legjobb italaikat. a világversenyen a legrangosabb bortermelő országok képviseltették magukat; ezek a fao összesítése szerint 1970-ben összesen 300 millió hektó bort termeltek - a világ összes bortermelésének 96 százalékat - s így a verseny valóban a világ bortermelőinek eddig soha nem tapasztalat mértékű seregszemléje volt.

a főbizottság elnöke hangsúlyozta: a verseny szakmai szempontból azt a tapasztalatot hozta, hogy a következő években a borok minőségének javításán kell fáradozniuk a szakembereknek; izes, zamatos italokra van szükség, mert ezt várják a fogyasztók, akiknek igényei egyre differenciáltabbak. ugyanakkor az egészen kiváló minőségű borok sem hiányozhatnak a kereskedelem kínálatából. helyes az a törekvés, hogy egyre több országban minőségi szempontból szigorúan ellenőrzik a szőlőtermelést és feldolgozást, azért, hogy szavatolják a minőséget, a fogyasztók szempontjából nagyon lényeges íz és zamatot. kifejezte reményét, hogy az 1. borvilágverseny előbbre viszi majd a termelők, a feldolgozók és a fogyasztók közös ügyét: a mezőgazdaság igen fontos termelési ágazatának világméretű fejlődését.

/ folyt. köv. /

14.15/ju

Tó 14/25

- 24 -

bb 32. / a magyar borok ... 1. folyt./-ju

ezután dr. Tompa Béla mém osztályvezető, a szervező bizottság titkára ismertette a hivatalos eredménylistát. eszerint az 1. borvilágversenyen 1.382 bort bíráltak el. ebből 87 nagyarany-134 arany-, és 279 ezüstéremet érdemelt ki. /a magyar borok 16 nagyarany-, 20 arany- és 18 ezüstéremet kaptak./ a legtöbb nagyarany érmét a következő országok nyerték: Magyarország 16, NSZK, Portugália 10-10, Románia 9, Ausztria 8, Spanyolország és a Délafrikai Köztársaság 5-5. a versenyre bevezetett italokat 650 II. osztályú és 206 III. osztályú oklevéllel tüntették ki. odaitélték a kiállítás nagydíját is. miniszteri nagydíjat kapott - 6 aranyéremért - a szőlészeti és borászati kutatóintézet. nagydíjat kapott egy-egy svájci, osztrák, magyar és portugál ital. ezenkívül 8 díjat osztottak ki a magyar termelők között. Országok kapták:

az eredményhirdetés után r. Proten, a nemzetközi szőlészeti és borászati hivatal főigazgatója mondott köszönetet a rendezőknek, a versenyben résztvevő országok szakembereinek kitűnő munkájukért. kifejezte reményét, hogy a budapesti találkozó tapasztalatait a világ bortermelő országaiban fokozatosan hasznosítják majd. /mtl/

-. -

bb 33. ,, programozási rendszerek 72,,

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

csütörtökön szegeden befejeződött a ,, programozási rendszerek 72,, címmel rendezett országos tanácskozás. az ország egyeteméről, tudományos intézményeiből, számítástechnikai és egyéb vállalatától mintegy 200 szakember vett részt a négy-napos megbeszélésen. két szekcióban mintegy 80 előadást hallgattak meg a különféle elektronikus számítógépekre-, illetve különböző feladatokra kidolgozott programozási rendszerekről.

/ folyt. köv. /

14.20/ju

Tó 14/25

- 25 -

bb 33. / ,, programozási ... 1. folyt./-ju

az előadók elismeréssel nyilatkoztak az országos számítógép programról, amelynek megvalósítására mintegy 7 milliárd forint van irányozva: ezzel hazánkban a jelenlegi mintegy 160-ról 400-ra emelkedik a komputerek száma. szöveg az előadók arról is, hogy eredményesen halad az elektronikus számítógép-kezeléshez, - valamint rendszerszervezéshez, programozáshoz értő szakemberek oktatása is: a program szerint évente ötezer ilyen szakembert kell kiképezni. /mt1/

bb 34. hét és fél millió a sopront övező erdők gondozására

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

a soproni városi tanács részletes tervet dolgoztatott ki a város környékén lévő erdők megóvására, továbbfejlesztésére. a tanács csütörtöki ülésén ismertetett terv szerint öt év alatt - 1975-ig - több mint hét és félmillió forintot költenek a híres soproni erdők megóvására, az újratelepítésekre, sétáló és turistautak kiépítésére, pihenők, esőbeállók, erdei ülőgarnitúrák, kilátók, autós-pihenők, szalonnasütőhelyek kialakítására. a gondos előkészítő munkával kidolgozott terv kiterjed a soproni park-erdő és a séta erdők valamennyi értékenek megőrzésére, megóvják a fáberrét havasi legelő jellegét, ugyanott vadászvendéglőt is építenek. autós-pihenő épül hidegvizvölgyben, kecskehegyen új kilátót avatnak szeptemberben, s még az idén átadják a várhelyi bekötőutat és a vashegyi turistautat.

a természetjárók kedvelt találkozóhelyeit, köztük a kútakat és a forrásokat festői környezetükkel együtt őrzik meg. a ritka énekesmadarak és a lővérek virága - a ciklámen - előfordulási helyének védelmét is a legfontosabb feladatok közé sorolták. gondoltak a régészeti emlékek - a várhelyi kelta földvár, a temetkezési halmok, a kecskehegyi római telephelyek - megőrzésére is. a műszaki feladatok között szárhalom, károlymagaslat és tacsíárok környékén összesen kilenc kilométer hosszú autósut építése szerepel. /mt1/

14.30/ju

Tóth

- 26 -

bb 35. építőipari tanulóotthonát avattak egerben

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

egerben csütörtökön felavatták heves megye legkorszerűbb iparitanuló otthonát. az új intézményt a heves megyei tanács építőipari vállalat mintegy négy millió forint költséggel építette a vállalatnál tanuló szakmunkás-jelöltek elhelyezésére. a szállodaszerűen berendezett háromemeletes épületben 120 építőipari tanuló kap kényelmes otthont. /mt1/

bb 36. befejeződött a parlamentarizmus és a képviselői intézmények nemzetközi történelmi bizottságának 1972. évi rendes ülészsaka

vid/fm-ju -cz

1972. augusztus 31.

budapesti látogatással befejeződött csütörtökön a parlamentarizmus és a képviselői intézmények nemzetközi történelmi bizottságának 1972. évi rendes ülészsaka, amelyet az aranybulla kihirdetésének 750. évfordulója alkalmából székesfehérvárott rendeztek meg.

a konferencián 18 ország mintegy száz jogtörténésze és történésze vitatta meg a xii-xvii. századi szabadságlevelek témakörében folytatott kutatások legújabb eredményeit. /mt1/

bb 37. nyolc fiatal iparművész kiállítása győrt

vid/fm-ju -cz

1972. augusztus 31.

kézi szövésű textil faliképek, modern mintázatu lakástextiliák, színpompás kerámiaképek, edények és a lakáskultúra legszebb ötvös díszai, művészi kivitelű tárgyai, műanyag és fém felhasználásával készült lámpák, láthatók azon az iparművészeti kiállításon, amelyet csütörtökön, győrt, a képcsarnok bemutatótermében attalai gábor textilművész nyitotta meg.

/ folyt. köv./

14.50/ju

- 27 -

NA 120

bb 37. / nyolc fiatal ... 1. folyt./-ju

a kiállításon a magyar iparművészek legfiatalabb csoportja - geszler mária kerámikus, kiss mária ötvös, málik irén textil-tervező, nádai tiber okl. építész, kovács károly ötvösművész, lőrincz győző kerámikus, polgár csaba kézfestő és nyomottanyag-tervező, valamint szabó veronika textiltervező mutatja be leg-ujabb alkotásait. /mti/

--

bb 38. házgyári elemeket szállítanak szolnokról pozsonyba

vid/kz-ju -cz

1972. augusztus 31.

határidő előtt két héttel, csütörtökre kijavították és ut-nakindították a szombathelyi MÁV járműjavító dolgozói azt a há-rom speciális házgyári elemeket szállító vonatszerelvényt, a-melyet csehszlovákia bérelt a MÁV-tól. ezeket a vonatokat három-évvel ezelőtt az üzemben alakították át normál vagonokból. dunaujvá-rosból szegedre szállították velük a házgyári paneleket, szerel-vényenként hét lakást. miután szegeden is megépült a házgyár, feles-legessé váltak a vonatok s visszakerültek szombathelyre. most uj-ból szolgálatba lépnek szolnokról pozsonyba viszik a nagy pane-lokat, komplett lakásokat.

a száz éves fennállását nemrégiben ünneplő szombathelyi va-suti üzem dolgozói rekordidő alatt tették ismét üzemképesse a vonatokat. összesen 75 kocsi állnak, s mindegyik más más elem szállítására alkalmas. vannak speciális fürdőszobát vivő vagonok, ,, konyhás,, és szobás,, kocsik. /mti/

--

15.05/ju

MA 1520

- 28 -

bb 39. háromszázhatvan előadás az egészségügyi szervezésről - megkezdődött az egészségügyi szervezők országos kongresszusa pécsen

vid/um fm cz

1972. augusztus 31.

pécsen csütörtökön összeült az egészségügyi szervezők országos kongresszusa, amely az egészségügyi szervezéstudomány, a gyakorlati egészségügyi munka és az egészségügyi szervezeti élet közös nagy seregszemléje. az orvostudományi egyetem aulájában rendezett ünnepségen a kongresszus szervezőbizottságának nevében dr. tényi jeno egyetemi tanár, a vendéglátó pécs város nevében pedig wieder béla tanácselnök köszöntötte a vendégeket: mintegy hétszáz egészségügyi szakembert, köztük a szocialis-ta országok - csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, az ndk, románia és a szovjetunió - képviselőit.

a háromnapos tanácskozást dr. kádár tiber egyetemi ta-nár, az egészségügyi szervezők tudományos egyesületének elnöke nyitotta meg. ezután dr. schulteisz emil, az egészségügyi mi-niszter helyettese méltatta az egészségügyi szervezés jelentősé-gét. rámutatott arra, hogy a közelmúltban érvénybe lépett egézségügyi törvény megvalósításában különösen nagy feladat hárul a szervezéstudományi szakemberekre, hiszen az új törvény nem-csak szélesebbkörű, hanem intenzívebb egészségügyi ellátást biztosít a lakosságnak.

a kongresszus résztvevői nyolc szekcióban tanácskoznak majd és ennek során körülbelül 360 előadás hangzik el. felszólal-nak a külföldi szakemberek is. az előadások három fő téma köré csoportosulnak, ezek: a járványos megbetegedések vizsgál-tatásának tapasztalatai, a kórházszervezés és a kórházvezetés időszerű kérdései, s a korszerű egészségügyi ellátás problemati-kája. mint megállapították: a legtöbb betegség nemcsakbiológiai eredetű, hanem összefügg a magán-és társadalmi élet megoldatlan problémáinak káros egészségügyi hatásával is. az egészségügyi szervezők ezeket az okokat is kutatják, vizsgálják.

a pécsi ülészen olyan- sokakat érintő - egészségügyi kérdések is napirendre kerülnek, mint például a lakosság egézségügyi ellátásának megjavítására bevezetett új módszerek, az urbanizációs folyamattal összefüggő egészségnevelési feladatok, a népbetegségnek számító fogszu felszámolásának távlati ter-ve, a rokkantak helyzete és jövője, a dohányzásról való leszo-kás problémái, a kórházakban végzett szociológiai vizsgálatok tapasztalatai, az elektronikus számítógép alkalmazása a kórházak információs rendszerében. /mti/

--

- 29 -

15.23/um

MA 1520

bb 40. kazincbarcikai küldöttség utazott a bulgáriai dimitrovgrád testvérvárosba

vi/um fm cz

1972. augusztus 31.

mintegy tíz éve létesített testvérvárosi kapcsolatot borsod megye első szocialista városa, kazincbarcika bulgáriai dimitrovgráddal. az eltelt évek alatt rendszeresen tájékoztatták a két város vezetői egymást a fejlődésről, a városépítésről, a tanács és a tömegszervezetek együttműködéséről. dimitrovgrád várossá alakulásának negyedszázados évfordulója alkalmából takács istvánnak, a kazincbarcikai városi tanács elnökének vezetésével csütörtökön öttagú küldöttség utazott a jubileumi rendezvényekre.

a kazincbarcikai küldöttség hat napos dimitrovgrádi tartózkodása alatt megbeszélést folytat a testvérváros vezetőivel a kapcsolatok szorosabbá tételéről, a városfejlesztési tapasztalatok cseréléséről.

a testvérváros jubileumáról kazincbarcikán is megemlékeznek: szeptemberben magyar-olbár barátsági hetet tartanak, s ennek során avatják fel a nagyrészt társadalmi munkával készült több mint öt holdas dimitrovgrád-parkot. /mti/

--

felhasználható 17 órától !!

bb 41. iskolaavatás jászfényszarun

vid/um fm cz

1972. augusztus 31.

jászfényszarun, a jásság fejlődő nagyközségében, csütörtökön ünnepélyesen felavatták szolnok megye legszebb községi általános iskoláját. az ünnepségen fodor Mihály, a megyei tanács elnöke mondott avatóbeszédet, méltatta a megye fejlődő iskola-hálózatát. a község központjában emelt új tanintézet szeptembertől tizennégy tágas, világos tanteremmel, tornateremmel, várja a nevelőket és a kisdíjakokat. a modern létesítmény az első olyan községi iskola a megyében, amelynek tantermeit a hűtőgépgyár radiátorüzemének termékeivel szerelték fel. központi fűtést olajtüzelésű kazán biztosítja.

/folyt. köv./

15.30/um

NA 15³⁰

- 30 -

bb 41. /iskolaavatásfolyt./um

az avatóünnepségen kiemelték a kivitelező helyi tanácsai költségvetési üzem tervszerű, jó munkáját. a kétemletes szép iskolaépületet és tartozékait az előírt határidőre építették fel. beruházási költsége hat-és fél millió forint, kevesebb mint más hasonló létesítmény ára. az új iskola nagy segítséget jelent az oktatás korszerűsítésében. megszűnik a váltott tanítás, valamennyi kisdíák csak délelőtt jár iskolába az ünnepségen fodor Mihály „társadalmi munkáért”, kitüntető jelvényeket adott át és elnöki dicséretben részesítette az iskola létrehozásában kitűnt személyeket, kollektívákat. /mti/

--

bb 42. „vietnam 1972”, címmel fotódokumentációs kiállítás nyílt

1972. augusztus 31.

t nn/pá um hi cz

a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete, a kiállítási intézmények, és a hazafias népfront VI. kerületi bizottsága rendezésében csütörtökön a kerületi népfrontbizottság helyiségében „vietnam 1972”, címmel fotódokumentációs kiállítás nyílt. dr. molnár béla, a népfront országos tanácsának titkára megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a tárlat megrendezésével hitet teszünk a hős vietnami nép mellett, tiltakozunk az amerikai agresszió ellen.

a „vietnam 1972”, fotódokumentációs kiállítás megnyitóján megjelent lakatos ernő, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának általános elnökhelyettese, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, roska istván külügy-miniszterhelyettes, politikai, társadalmi életünk számos kiválósága. ott volt hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete, valamint nguyen hung khanh, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára is.

a fotódokumentációs tárlat, amely szeptember 17-ig áll az érdeklődők rendelkezésére, gazdag anyaggal szemlélteti a vietnami nép mindennapi alkotó tevékenységét, harcát az amerikai betolakodók ellen, tükrözi a magyar és a vietnami nép erősödő barátságát. /mti/

--

- 31 -

15.45/um

NA 16⁰⁰

bb 43. a mahart közli

t r um ie cz

1972. augusztus 31.

hogy az apadó vizállás miatt szeptember 1-től szentendre hajó-állomást a személyhajó forgalomból kikapcsolja. szeptember 1-én a személyhajók szentendre állomáson már nem állnak meg.
/mt1/

--

felhasználható 19.30 óra után !!

bb 44. bemutatták a divattervező vállalat őszi-téli kollekcióját

t ol/pf um ie cz

1972. augusztus 31.

ujyszerű formában, dizsleteket, fény-és hangtechnikát is igénybevéve - rendezte meg 1972-73. évi őszi-téli bemutatóját csütörtökön a duna intercontinentál szálló báltermében a divattervező vállalat.

a megelőző sajtótájékoztatón nádor vera művészeti vezető elmondotta: a vállalat kollektívája a könnyűipari minisztérium megbízása alapján, a kgst országok népművészeti hagyományainak felhasználásával és a nemzetközi divatirányzatok figyelembevételével alakította ki a 119 öltözékből álló kollekciót. munkájuk során a tervezők együttműködtek az alapanyagokat előállító gyárakkal, ipari és kereskedelmi vállalatokkal. finomkonfekcióban több modellből már kisebb szériákat is gyártottak, s ezek kaphatók a különböző szaküzletekben.

az ajánlott divat mértéktartó, kényelmes, de amellett érdekes is; s alkalmazkodik a különböző korosztályok igényeihez. mindennapra használható a jól variálható, többrészes öltözékek. télre is ajánlják a virágos és geometrikus mintázatu ingruhákat. élénkpiros, aranyárga, őzbarna színvariációkban készültek a sportos hétvégi öltözékek, s a fécánkék különböző árnyalataiban a mindennapra tervezett együttlések. könnyűek, melegék, elegánsak a télikabátok, sok a bőr-műszörme kombináció. várhatóan ismét divatos lesz a kordbársony, míg az alkalmi ruhák csillogó selyem, illetve selyem-típusú szövött és kötött anyagból készülnek. előreláthatólag könnyedebbé válik a férfidivat is.

a bemutatón - amelyet pénteken és szombaton délután fél 5 és este 7 órával kezdettel megismételnek a nagyközönség számára - képet adtak a legújabb cipő-, kalap- illetve ékszerdivatról is. /mt1/

--
- 32 -

15.50/um

NA 16¹⁵

o

bb 45. európai statisztikusok találkozója budapesten

tm um hi cz

1972. augusztus 31.

csütörtökön megkezdődött az európai statisztikusok találkozója az eötvös loránd tudományegyetemen. az ülészak témaköre a valószínűségszámítás, a matematikai statisztika, és ezek alkalmazása a fizikában, a kémiában, a biológiában, a demográfiában, valamint a mezőgazdaság és az ipar területén. a megnyitó előadást a.n. kolmogorov szovjet akadémikus, az mta tiszteletbeli tagja tartotta. az ülészakot az institute of mathematical statistics nevű egyesület rendezte, magyar szervezője a bolyai jános matematikai társulat. /mt1/

--

bb 46. sok külföldi látogató a nemzetközi szőlész-borász kiállításon

i jf/tr um ie cz

1972. augusztus 31.

a mezőgazdasági kiállítás albertirsai uti területén megrendezett nemzetközi szőlészeti és borászati kiállításnak és vásárnak sok látogatója van; csütörtökön népes külföldi csoportok keresték fel a kiállítást. a vendégek között ott volt a világhírű osztrák szakember, lenz moser is, akinek nevét jól ismerik a hazai szőlőtermelők, hiszen a róla elnevezett, ugynevezett magasművelésű módszert hazánkban is alkalmazzák. /az ő nevéhez fűződik különben a traubisoda előállítás is./ az osztrák szakember megtekintette a kiállítás borászati berendezéseit, felszereléseit és elismeréssel nyilatkozott a látottakról. ezen a napon csehszlovákiai borászati szakemberek és ndk-beli szőlőtermesztők is tanulmányozták a látóivalókat. ausztriából, a burgenlandi borvidékről is érkeztek szakemberek az albertirsai utra. a kiállítás naponta tapasztalatcserére ad alkalmat a hazai szakembereknek, akik szervezetterten keresik fel a nagyszabású nemzetközi bemutatót. /mt1/

--

bb 50. angol nődelegáció érkezett budapestre

t gy/pf um hi cz

1972. augusztus 31.

lady eirene white, az angol felsőház tagja és millie miller, a brit munkáspárt nőszervezetének volt elnöke, a magyar nők országos tanácsa meghívására budapestre érkezett. a vendégek egyhetes vendégeskedésük során megismerkednek a nőtanács munkájával, és tanulmányozzák a magyar lányok, asszonyok helyzetét. /mt1/

--
- 33 -

15.55/um

NA 16²⁰

bb 47. megnyitották a majormuzeumot keszthelyen - szobrot állítottak az agrároktatás két uttörőjének, tessedik sámuelnak és pethe ferencnek

vid/um fm cz

1972. augusztus 31.

keszthelyen - a 175 éve alapított georgikon jubileumi ünnepe alkalomból - csütörtökön felavatták a magyar agrár-felsőoktatás történetét és a 19. század gazdálkodásának helyzetét szemléltető majormuzeumot. a kiállítási anyag szemlélteti a kontinens első felsőfoku agrártanintézményét, a georgikon létrehozó festetics györgy korának tárgyi emlékeit, a dunántúli agrártudományi bázis fejlődését.

a georgikon megalapításának 175. évfordulója alkalmából emlékparkot avattak a keszthelyi agrártudományi egyetem kollégiuma mellett, ahol leleplezték az agrárfelsőoktatás két uttörője, tessedik sámuel és pethe ferenc szobrát.

az ünnepség alkalmából a vas megyei simaságon emléktáblát lepleztek le festetics györgy szülőházának falán, ugyancsak csütörtökön leplezték le a keszthelyi városi tanács épületének falán azt a márványtáblát, amely annak emlékére hirdeti, hogy a nagymultu intézet, a georgikon 1865. és 1897. között a mai tanácsháza épületében működött. /mti/

--

bb 51. dr. ajtai miklós fogadta sven asplingot

i bc/pf um hi cz

1972. augusztus 31.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese csütörtökön fogadta sven aspling egészségügyi és szociálisügyi minisztert. a látogatásnál jelen volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, illetve siegge lilliehöök, a svéd királyság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 53. a lengyel kultúra közli

i nn/pá um hi cz

1972. augusztus 31

hogyan lengyel nyelvtanfolyamot indít kezdők és haladók részére. a érdeklődők szeptember 4-én és 5-én jelentkehetnek 11 és 19 óra között a lengyel kulturánál /vi., nagymező utca 15. / a tanfolyam díjmentes. /mti/

--

- 34 -

16.04/um

NA 16⁰⁰

bb 48. magyar-iraki gazdasági megállapodásokat irtak alá budapesten

t sl/fk szb ie

1972. augusztus 30.

bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese /dr. biró jozsef miniszter távollétében/ és mohamed mahmud abdul rahman, az iraki északi fejlesztési ügyek minisztere csütörtök délután a külkereskedelmi minisztériumban több államközi megállapodást irt alá. az aláírásnál jelen volt dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, szigethy károly, a külügyminisztérium csoportfőnöke, madhat ibrahim jumma, az iraki köztársaság budapesti nagykövete, ott voltak a magyar illetve iraki delegáció tagjai, a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium, a pénzügyminisztérium és a magyar nemzeti bank több vezető munkatársa.

a két delegáció augusztus 12. és 31. között tárgyalta a gazdasági együttműködés kérdéseiről. e tárgyalásokhoz jó alapul szolgált, hogy az elmúlt években igen kedvezően alakult a magyar-iraki együttműködés. jó feltételek teremtődtek a külkereskedelmi kapcsolatok számára is. a mostani baráti légkörben folytatott konstruktív megbeszélések célja az volt, hogy a két ország gazdasági kapcsolatai erőteljesen fejlődjenek.

a megbeszélések igen eredményesek voltak és a gazdasági kapcsolatok széles körét érintették. a tárgyalások eredményeként irták alá az említett megállapodásokat, amelyek keretében hosszabb távra is lehetőség nyílik a két baráti ország közötti gazdasági kapcsolatok gyümölcsöző és gyorsütemű növelésére, az eddigieknél szélesebb alapokon nyugvó kiterjesztésére.

megállapodást irtak alá miniszteri szintű gazdasági együttműködési bizottság létrehozásáról, amely évenkénti rendszeres ülésein vizsgálja majd az államközi egyezmények megvalósulását, javaslatokat dolgoz ki és intézkedik az együttműködés továbbfejlesztésére.

nagyjelentőségű az olajipari együttműködésre vonatkozó megállapodás, amelynek értelmében magyarországhoz fokozza hozzájárulását az iraki nyersanyag-kincsek feltárásához. az olajbányászat és feldolgozás fejlesztéséhez - fizetési könnyítések mellett - olajipari gépeket és berendezéseket szállítunk, ezekhez kapcsolódó műszaki-tudományos szolgáltatásokat nyújtunk és magyar szakembereket bocsátunk Irak rendelkezésére. megállapodás jött létre, hogy a magyar szállítások és szolgáltatások fejében Irak tulnyomó részben olajjal fizet. magyarországhoz olajat vásárol az iraki köztársaságtól a korábban létrehozott egyezmények keretében is. ezen túlmenően mind a magyar export, mind az import árústruktúrájának bővítéséről is tárgyaltak.

/folyt. köv./

15.15/szb

NA 16⁰⁰

-35-

lb 48. /magyar-iraki... 1. folyt./-szb

az iraki minisztert - bacsoni jeno és madhat ibrahim jumma nagykövet jelenlétében - fogadta vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese is. széleskörű eszmecserét folytattak a két ország gazdasági, kereskedelmi kapcsolatainak intenzív továbbfejlesztéséről, s sokoldalú együttműködés távlati kibontakoztatásának módzatairól.

az iraki delegáció tagjai megbeszéléseket folytattak magyar külkereskedelmi vállalatokkal olyan komplett gyári berendezések és egyéb ipari berendezések vásárlásáról, amelyeket irak gazdaságfejlesztési programjának realizálásához használhatnak fel. a csütörtökön aláírt kormányközi egyezmények alapján rövidesen létrejönnek a magánjogi szerződések is. tárgyaltak iraki termékek eladásáról, s ennek eredményeként az iraki delegáció vezetője szerződést írt alá iraki olaj ez évi szállításáról, dohány és dohányipari termékek eladásáról. megállapodtak magyar konzervgyár vásárlásában is.

az alábbi rész 18.30-tól használható fel!

az iraki delegáció csütörtök este elutazott hazánkból./mt1/
--

bb 49. sajtótájékoztató a tit budapesti józsef attila szabadegyetem 1972/73. tanévének programjáról

t nmó/pá szb hi

1972. augusztus 30.

a józsef attila szabadegyetem 1972/73. tanévének programjáról, s a tavalyi eredményekről tájékoztatták az újságírókat csütörtökön a magyar sajtó házában. a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének rendezésében megtartott találkozón dr. sin-kovics istván egyetemi tanár, a józsef attila szabadegyetem tanácsának alelnöke elmondotta, hogy az elmúlt évadban a budapesti szabadegyetem előadása iránt tovább növekedett az érdeklődés: 11 200 hallgató mintegy 4 500 társadalomtudományi, irodalmi, művészeti, természettudományi és műszaki témájú előadáson vett részt. a szabadegyetem látogatottsága megközelítette a 25 ezret. különösen nagy sikere volt a marxista filozófia aktuális kérdéseivel, a valláskritikai, esztétikai kérdésekkel, az oktatás korszerűsítésével, a pszichológiával, számítástechnikával foglalkozó, az európai turista-utakat bemutató sorozatoknak. folytatódott a „fiatalodási,, tendencia: a 30 éven aluli hallgatóság arány elérte a 67 százalékát.

/folyt.köv./

16.23/szb

-36-

MF 16⁰⁵

bb 49. /sajtótájékoztató... 1. folyt./-szb

az egyetemi felvételt előkészítő tárgyakból az érdeklődés jelentősen meghaladta az előző évit: a tavalyihoz képest mintegy 30 százalékkal voltak többen az idei tanfolyamokon. az idén is díjmentes részvételt biztosítottak - a középiskolai igazgatók javaslatai alapján - a hátrányos helyzetű jeles és jórendű tanulók részére. ebben a kedvezményben mintegy 250-en részesültek.

a tit budapesti szakosztályinak munkabizottságai olyan sorozatokat dolgoztak ki, amelyek a különböző tudományos kutatások legújabb eredményeinek ismertetésére hivatottak. például a korszerű nevelés és oktatáselmélet kérdéseivel, a személyiség közösségi fejlesztésének leglényegesebb problémáival, magyarország történetének utolsó másfél századában végbement gazdasági, társadalmi, politikai eseményeivel, a harmonikus emberi környezet alakításának lehetőségeivel, az úrkorszak csillagászatával ismerkedhetnek meg többek között az új tanévben az érdeklődők. „elsőkézből,, címmel a rádió, a televízió, a sajtó vezető külpolitikai munkatársai előadás-sorozatot tartanak, amelyen az időszerű külpolitikai kérdésekről adnak személyes élményekkel kiegészített tájékoztatást.

folytatódnak a több évre tervezett sorozatok is a józsef attila szabadegyetemen. az egyetemes művészettörténet keretében például a xix. század művészete kerül sorra, a zenetörténeti kollégiumon pedig ugyancsak a xix. század romantikus zenéjét elemzik. folytatják a ma élő magyar írók bemutatását, a világ nagy muzeumainak ismertetését is. a speciális kollégiumok témáinak bővítésével igyekeznek megnyerni az egyes tudomány vagy művészeti ágak részke-rdeéseivel, időszerű problémáival elmélyültebben foglalkozó rétegeket. például: a marxista filozófia mai problémái, korszerű esztétika, marxista biblia-kritika, térképészet, tömegkommunikáció, stb.

az előadásorozatok októbertől júniusig tartanak, többségük évenként 10-16, kétórás előadásból áll majd. a beiratkozás szeptember 4-től 23-ig tart, minden munkanapon 15-től 19 óráig, szombaton 12-től 15 óráig a tit budapesti szervezetében /viii. muzeum utca 7./ /mt1/
--

16.30/szb

-37-

MF 16⁰⁰

bb 56. fock jenő látogatása a főváros xii.kerületében

t tf/pá um hi la

1972. augusztus 31.

Budapest xii.kerületébe látogatott csütörtökön fock jenő, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke. Társaságában volt Nagy Richárd, a budapesti pártbizottság titkára.

A kerületi pártbizottság székházában fock jenő találkozott a kerületi párt-végrehajtó bizottság tagjaival, az állami szervek és tömegszervezetek helyi vezetőivel. A vendégeket dr. Tóth János, a xii.kerületi pártbizottság első titkára tájékoztatta a x. pártkongresszus határozata végrehajtásának a városrészben született eredményeiről, tapasztalatairól.

A látogatás a magyar optikai művekben folytatódott. Posch Gyula, a MOM vezérigazgatója és Suga János pártbizottsági titkár fogadta itt a vendégeket, akik találkoztak a helyi párt- és gazdasági vezetőkkel, tájékoztak az üzemi termelési tevékenységről, a kormány által kiemelten kezelt számítástechnikai program végrehajtásának helyi eredményeiről, a műszaki fejlesztés és a termelés tapasztalatairól. A látogatók megtekintették több termelési részleg munkáját, megismerkedtek a MOM-gyártmányokkal. Az összerelés 30-35 százalékát geodéziai és laboratóriumi műszerek, műszer-családok jelentik. A korszerű munka-és üzemszervezés a gépi adatfeldolgozás mind szélesebb körű alkalmazásával párosul, mert nagy haszonnal jár, a termelékenység növelését segíti elő, az egységesíthető, szabványosítható konstrukciók gyártását teszi lehetővé a számítástechnika. Feldolgozták ilyenformán 30 ezer alkatrész adatait, s remény van rá, hogy a 9 fő csoportba sorolt és majdan szabványosításra kerülő alkatrészek számát sikerül esetleg tízezerre csökkenteni. Ez könnyebbé teheti a sorozatgyártást, egyszerűbbé a gépi beruházásokat. A vendégek tetszéssel nyilatkoztak a látottakról.

A központi fizikai kutató intézetet is felkereste fock jenő. Pál Lénárd igazgató és Törő Ferenc párttitkár ismertette az intézmény párt-és szakmai vezetőinek jelenlétében -a kutató intézet tevékenységét, majd a vendégeknek bemutatták a számítástechnika, az atomenergetika és a szilárdtest-kutatási munkaterületeket. Beszélgettek a kutató intézetek nemzetközi kapcsolatairól, együttműködési lehetőségeiről, s arról, hogy az egyetemeken tanító tudósokat és más szakembereket az eddigieknél inkább be lehet vonni, foglalkoztatni kell -a tudományos kutatások javára, így a gyakorlatnak is hasznára.
/folyt.köv./

- 38 -

16.42/um

MA 1705

bb 56./fock jenőfolyt./um

A minisztertanács elnökhöz szépvölgyi Zoltán, a fővárosi tanács elnöke is csatlakozott a látogatás utolsó állomásán, a xii.kerületi tanács székházában, ahol Pozsonyi Vilmos tanácselnök fogadta a vendégeket, és a tanács vb-tagjainak jelenlétében tájékoztatást adott a kerület életéről. Sokrétű eszmecsere alakult ki, amelyben időszerű politikai kérdéseket, várospolitikai feladatokat, kerületi terveket - gondokat is - elemeztek. A 28 négyzetkilométer területű, 81 ezer lakosú xii.kerület a főváros nagyobb kerületei közé tartozik. Lakótelepi építkezések itt nem történtek, jelenleg sincsenek és a távolabbi tervekben sem szerepelnek, így az ilyen építkezési formához kapcsolódó beruházások terén vannak gondok / óvodai, bölcsődei helyek, kommunális ellátottság stb./ évente 700-800 lakás épül a kerületben, magánerejűből. A tanács saját fejlesztési alapja 1972-ben tíz és félmillió forint, a vállalati hozzájárulásokkal együtt 17,6 millió forint.

A minisztertanács elnöke is osztotta a kerületi vezetőknek azt a véleményét, hogy a kerület és azon keresztül a főváros szépítése, fejlesztése az egész ország gyarapítását is elősegíti. /mti/

--

ubb 55. a budapesti közlekedési vállalat

fk um cz

1972. augusztus 31.

Értesíti az utazóközönséget, hogy augusztus 31-én üzemzárattól a Nagyszombat utca-palatinus strand között közlekedő átkelő járatot megszünteti.

Szeptember 3-án üzemzárattól Jászai Mari tér - Püskösöd fürdő között közlekedő vonaljáratot megszünteti.

Szeptember hóban a Lágymányos - szabadság strandfürdő közötti vonaljáratot változatlan üzemidővel három hajóval az utalgényeknek megfelelően közlekedtetni. /mti/

-.6

- 39 -

16.50/um

MA 1710

bb 52. dr. jóboru magda előadása az ifla kongresszusán

t nn/pá szb hi

1972. augusztus 30.

a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetsége /ifla/ csütörtökön a magyar tudományos akadémián megtartott ülésén folytatta tanácskozását. többek között a földrajzi és térképészeti könyvtárak, a bibliográfia, a hivatalos kiadványok, a közművelődési könyvtárak bizottságában folytatódott a munka. a nemzeti és egyetemi könyvtárak bizottságában hangzott el dr. jóboru magdának, az országos széchényi könyvtár főigazgatójának előadása. a „nemzeti könyvtár funkciója a magyar könyvtári rendszerben, a címmel. az előadó hangsúlyozta, hogy nemzeti könyvtárunk, az országos széchényi könyvtár nem „általános tudományos könyvtár, „jellegzetessége, hogy elsősorban a magyar szellemi termékek őrzőhelye. gyűjti a hazai kiadványok teljes körét, s a külföldi magyar nyelvű, illetve magyar vonatkozású irodalom regisztrálása, bibliográfiai feltárása is. nemrég indult meg a legrégebb magyar kiadványok korszerű tudományos feldolgozása, s ennek eredményeként már megjelent az 1473-1600 közötti magyarországi nyomtatványok bibliográfiája. a legújabb vállalkozása a magyar vonatkozású külföldi kiadványok folyamatos regisztrálása. a nemzeti könyvtár keretében tartozó autonóm egység a könyvtártudományi és módszertani központ, amely az elméleti kérdések kidolgozásával, munkaszervezési szaktanácsokkal, a könyvtárosok képzésével és továbbképzésével, az olvasók igényeinek tanulmányozásával, stb. az egész ország könyvtárügyét szolgálja.

az ifla keretében működő gépesítési bizottság ülésén tőkés lászló, a magyar tudományos akadémia könyvtárának osztályvezetője a reprográfia helyzetét ismertette a magyar könyvtárakban. a közművelődési könyvtári szekció napirendjén egyetlen fontos téma szerepelt: a közművelődési könyvtári szolgálat megszervezésének és fenntartásának kérdése. ez magyar szempontból különösen érdekes, mert a közelmúltban tette közzé a művelődésügyi minisztérium a közművelődési könyvtárak tervezésére és fejlesztésére vonatkozó irányelveit, amelyek a könyvtári szolgálat minőségi és mennyiségi jellemzőit is tartalmazzák.

a kongresszus résztvevői csütörtökön felkeresték az országos térképészeti intézet könyvtárát, a budapesti műszaki egyetem központi könyvtárát, valamint néhány üzemi műszaki és közművelődési könyvtárát. /mti/

--

-40-

1
M. 1710
műveket. Ugyanakkor alapvető feladata a hazai és a magyar vonatkozású

m

bb 54. gyorsmérleg az idei nyárról -pénteken kezdődik a meteorológiai ősz

1 sb/fk szb 1e

1972. augusztus 30.

a csillagok állása szerint csak szeptember második felében, a napéj egyenlőségkor kezdődik az ősz, de a meteorológusok naptári hónapok szerint, tehát szeptember első napjától számítják. ezért aktuális az a gyorsmérleg, amelyet a meteorológiai intézet készített az idei nyárról. a hőmérsékletek országos adatainak feldolgozása hosszadalmasabb munka, így elsősorban a budapesti nyárról készült el az előzetes beszámoló, de ez is sok vonatkozásban jellemző az országos helyzetre.

az adatok tanúsága szerint megállapítható, hogy az idei nyár rendkívül szeszélyes volt, kijutott az ellentétekből, a nagy melegekből és a „nagy hidegekből, egyaránt. a száz éves napi középhőmérsékleti átlaghoz hasonlóan budapesten június 30 napjából 22 volt a szokásosnál 4-7 fokkal melegebb. júliusban is - bár sokkal kisebb arányban - az átlagosnál melegebb napok száma mutatott csekély, háromnapos többletet, de az augusztus már egyértelműen hűvösebb volt, mert 31 napjából 21 volt a szokásosnál hidegebb. a napi középhőmérsékletek tekintetében július 16-a volt idén a legmelegebb nyári nap, amikor az átlagosnál 6,6 fokkal magasabb, 28,6 fokos középhőmérsékletet jegyeztek fel. ezen a nyáron azonban budapesten augusztus 16-án szökött fel legmagasabbra a hőmérő higanyszála, 34,9 fokra, bár e napon a középhőmérséklet kerekén egy fokkal elmaradt a július 16-ai maximumától. a három nyári hónapban végeredményben 49:43 arányban a sok évi átlagnál melegebb középhőmérsékletű napok „vezetnek, „a leghidegebbet, a 13,8 fokos napi középhőmérsékletet augusztus 21-én mérték, amikor ez az érték 7 fokkal maradt el a sokévi átlagtól. tulajdonképpen az október 5-i időjárásnak felelt meg, s így alig 2-3 fok hiján már a fűtést is meg kellett volna kezdeni.

a szeszélyes nyárra utal, hogy általában 10-11 napnál tovább nem tartott a jó idő. július 11 és 14. között rendkívül viharos, csapadékos volt az idő, főként a dunántúlon, ahol előfordult, hogy egy nap alatt 100-120 milliméter csapadék esett. a somogy megyei nagyatádon heves légörvény pusztított. augusztus 16-a után ismét nagy viharok járták be a dunántúlt. a nyári csapadékról már országos adatokat is összeállított a meteorológiai intézet. előjáróban közölték, hogy 1971. februárjától 14 napon át az átlagosnál kevesebb csapadékot kapott az ország, s csak ez év áprilisától kezdődött meg valamelyest a kiegyenlítődés. különösen bőséges volt a csapadék júliusban, amikor országosan a szokásosnál kétszerte több hullott, de dél-dunántúlon az átlagosnál háromszorta-ötszörte több csapadékot kapott baranya és somogy megye. augusztusban is mintegy másfélszer annyi csapadék volt az országban, mint az átlag. így az ország mintegy 80 százalékán a csapadék a talaj felső rétegében már pótolta a nedvességhiányt, csupán a nyírség területe maradt még továbbra is száraz. a heves záporok és a zivatarok csapadékának jórésze a patakok, folyók és csatornák medrébe került, s így a mélyebb talajrétegekből még mindig hiányzik az a nedvességtartalom, amely szükséges lenne a jövő évi mezőgazdasági termeléshez. az őszi csendes eső - amely nem rohan le a talaj felszínén - hozhat további kedvező változást.
/folyt.köv./

-41-

M. 1730

bb 54. /gyorsmérleg az... 1. folyt./-szb

a meteorológiai intézet a száz évre visszanyúló adatok alapján vizsgálódásokat végzett: lehet-e valmi törvényszerűséget megállapítani arról, hogy a szélsőséges nyár után milyen lesz az őszi időjárás. a vizsgálat rendkívül változó képet mutatott. nem lehetett megállapítani semmiféle elfogadható törvényszerűséget. így felelőtlenség lenne akár jót vagy akár rosszat „jósolni”, az idei őszeről. kisebb távlatra, a jövő hét keddjéig érvényes prognózis szerint a meteorológiai ősz első napjaiban az augusztus végénél kevesebb csapadékra kell számítani. a déli megyékben azonban még várható több helyen záporosó ebben az időszakban. a szelesebb idő jobban megtisztítja az ország légtérét a felhőktől, s így majd valamelyest emelkedik a hőmérséklet, elérheti a 19-25 fokot. /mti/

--

bb 57. embargó 17.30 óráig!

georges marchais,

szb la

1972. augusztus 30.

a francia kommunista párt főtitkárhelyettese, aki a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására hazánkban töltötte szabadságát, csütörtökön hazautazott párizsba. /mti/

--

bb 59. moharos józsef elnökhelyettes

k jf/pf szb le

1972. augusztus 30.

vezetésével csütörtökön Lengyelországba utazott a termelőszövetkezetek országos tanácsának küldöttsége, amely a Lengyel testvérszervezet vezetőivel tárgyal az együttműködés kiszélesítésének lehetőségeiről. a delegáció résztvesz a szeptember 3-5-1 Lengyelországi aratási ünnepségen. /mti/

--

17.10/szb

-42-

NA 17²⁰

bb 58. együttműködési egyezmény a szabványosításról a német demokratikus köztársasággal

1 kg/fk um le la

1972. augusztus 31.

befejezte magyarországi látogatását h. emmerich, az ndk szabványügyi hivatalának elnöke. budapesti tartózkodása során dr. olajos józseffel, a magyar szabványügyi hivatal elnökével megtárgyalta a kgst -integrációs komplex programhoz kapcsolódó szabványosítási feladatokat. a két elnök egyezményt írt alá, amelynek alapja a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság közti műszaki-tudományos és gazdasági együttműködés.

h. emmerich csütörtökön elutazott budapestről. /mti/

--

bb 60. losonczy páál

pá um la

1972. augusztus 31.

az elnök/1 tanács elnöke u libiai arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte moammer kadhafit, a forradalmi parancsnoki tanács elnökét. /mti/

--

bb 61 . a svéd parlament

fk um la

1972. augusztus 31.

igazságügyi bizottságának küldöttsége néhány napos látogatásra csütörtökön magyarországra érkezett. itt-tartózkodásuk alatt ismerkednek az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága, valamint igazságügyi szerveink munkájával. /mti/

--

bb 62. pénteken: vietnami nagygyűlés budapesten - kezdődik az indokina szolidaritási hét

1 tf/tm u m le la

1972. augusztus 31.

a hazafias népfront fővárosi bizottsága, a szakszervezetek budapesti tanácsa és a kisz budapesti bizottsága péntek délután az építők róza ferenc művelődési házában nagygyűlést rendez a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 27. évfordulója és az indokina szolidaritási hét megnyitása alkalmából. a nagygyűlés elnöke kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke lesz. kiss károly, a szot és a magyar szolidaritási bizottság alelnöke, valamint hoang cuong, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövete mond ünnepi beszédet. /mti/

--
- 43 -

NA 17⁴⁰

bb 63. elhunyt dr. kovács máté egyetemi tanár

tm szb la

1972. augusztus 31.

66 éves korában, rövid betegség után elhunyt dr. kovács máté egyetemi tanár, az irodalomtudományok kandidátusa, az eötvös loránd tudományegyetem bölcsészettudományi kara könyvtár-tudományi tanszékének és népművelési csoportjának vezetője, az országos könyvtár-tudományi és dokumentációs tanács elnöke, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke, a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnökségének, a magyar könyvtárosok egyesülete elnökségének és a magyar unesco bizottságnak a tagja, a munka érdemrend arany fokozatának és számos más kitüntetésnek a tulajdonosa.

művelődésügyi minisztérium

eötvös loránd tudományegyetem

hazafias népfront budapesti bizottsága

x x x

dr. kovács máté sok évi eredményes közoktatási munkássága után a felszabadulást követően országgyűlési képviselő és az akkori vallás- és közoktatásügyi minisztérium államtitkára lett. számottevő szerepe volt a kötelező nyolc osztályos általános iskolai oktatás rendszerének megalakításában. a debreceni kossuth lajos tudományegyetem könyvtárának igazgatójaként bekapcsolódott a hazai szocialista könyvtárügy szervezésébe, amelynek mint az országos könyvtárügyi és dokumentációs tanács elnöke hosszú időn át egyik elvi irányítója volt. a külföldi szakemberek körében is figyelmet keltő kutatásai különösen kiemelkedő jelentőségűek a művelődés és olvasásszociológia, valamint a társadalmi kommunikáció elméleti problémáinak vizsgálata terén. a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnökeként végzett áldozatos munkája is a magyar közélet és művelődés demokratikus fejlődését szolgálta. tanítványai, továbbá a hosszú pályája során vele együtt dolgozó munkatársai emberi magatartására és áldozatos segítőkészségére emlékezve megrendülten gyászolják. /mti/

--

17.30/szb

-44-

NA 1700

b b 64. budapestre érkezett az egészségügyi világszervezet európai területi irodájának igazgatója

i b/ck fk um la

1972. augusztus 31.

dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter meghívására csütörtökön budapestre érkezett dr. leo kaprio, az egészségügyi világszervezet európai területi irodájának igazgatója. magyarországi tartózkodása során megbeszéléseket folytat a magyar egészségügy vezetőivel és megismerkedik néhány egészségügyi intézmény munkájával. /mti/

--

bb 65. teherautó és vonat karambolja

vid/um fm la

1972. augusztus 31

nógrádkövesd község belterületén körültekintés nélkül hajtott át a vasuti sínen teherautójával berger béla 23 éves berceli lakos a volán 2. számú vállalatának gépkocsivezetője. figyelmetlensége miatt összeütközött egy áthaladó személyvonattal, s az mintegy ötven méteren át maga előtt sodorta a teherautót. berger béla súlyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. /ügyében vizsgálatt ot indítottak . /mti/

--

bb 67. elutazott a guineai szakszervezeti küldöttség

fk um la

1972. augusztus 31.

lancyné syllának, a guineai dolgozók országos szövetsége főtitkárának vezetésével hazánkban járt guineai szakszervezeti delegáció csütörtökön elutazott budapestről. a küldöttség kéthetes hivatalos látogatása során megbeszéléseket folytatott gáspár sándorral, a szot főtitkárával és a szakszervezetek több más vezetőjével. a két ország szakszervezeti vezetői között folytatott széleskörű megbeszélésekről közös közleményt adtak ki. /mti/

--

bb 68. erdey-gruz tiber,

fk um la

1972. augusztus 31.

a magyar tudományos akadémia elnöke csütörtökön hivatalában fogadta a.n. kolmogorov akadémikust, a szovjetunió tudományos akadémiajának tagját, az mta tiszteleti tagját, aki az európai statisztikusok budapesti találkozására érkezett hazánkba. a fogadáson kónya albert akadémikus, az mta matematikai és fizikai tudományok osztályának elnöke is jelen volt. /mti/

--
- 45 -

NA 1800

bb 66. dr. gombár józsef nyilatkozata a helsinki konferenciáról

i ró/fk szb la

1972. augusztus 31.

csütörtökön visszaérkezett helsinkiből a magyar ifjúság országos tanácsának és a kisz központi bizottságának delegációja, amely „az ifjúság az európai békéért és biztonsáért”, konferencia ötnapos tanácskozásán vett részt. a aláíró szerepéről, jelentőségéről, tapasztalatairól dr. gombár józsef, a kisz kb titkára nyilatkozott az mti munkatársának.

- az utóbbi évek legfontosabb európai ifjúsági és diáktanácskozása fejeződött be helsinki-ben, ahol 26 ország minden fontos politikai ifjúsági szervezetének képviselőin, valamint 12 nemzetközi ifjúsági- és diákszervezeten kívül az usa és kanada ifjúságának képviselői is részt vettek, összesen mintegy négyszázan. a konferenciát széleskörű előkészítő munka előzte meg, amelyen a divsz és a cenic /az európai ifjúsági szervezetek bizottsága/ is részt vett.

- csak az elismerés hangján lehet szólni a házigazda szerepét betöltő finn ifjúsági szervezetekről, amelyeknek munkájához a finn kormány is nagy segítséget nyújtott. kedvezően befolyásolták a konferencia légkörét az európában végbemenő változások, a szovjetunió és a szocialista országok kormányainak kezdeményezései a kontinens békéjének megteremtésében. a pozitív légkör kialakulásában döntően hozzájárultak a szovjet-nszk, a lengyel-nszk és az ndk-nszk szerződések, valamint a berlint illető négyhatalmi egyezmény megkötése, s kedvezően befolyásolta a találkozót az európai közvélemény képviselőinek brüsszeli tanácskozása is.

- az ideológiai és politikai nézetkülönbségek ellenére az európai béke és biztonság ügyét a résztvevők valamennyien az egyik legfontosabb politikai kérdésnek minősítették. a konferencia abszolút többsége követelte az ndk teljesjogu elismerését, a két német államnak az ensz-be való felvételét. a béke és biztonság feltételeként az államok közötti sokoldalú együttműködést jelölték meg. csupán az ifju kereszténydemokraták európai szövetsége, az nszk kereszténydemokrata ifjúsági szövetsége és a svéd konzervatív ifjúsági szövetség delegációjának állásfoglalása tért el a konferencia egészének véleményétől, de ők sem vitatták az ndk elismerésének szükségességét.

a résztvevők sürgették a kormányfői konferencia mielőbbi megtartását, mert az európai béke és biztonság létrejöttét a világbéke döntő feltételeként jelölték meg. aggodalmukat fejezték ki a vietnami háború és a közel-keleti konfliktus miatt.

/folyt.köv./

NA 1905

-46-

bb 66. /dr. gombár józsef.... 1. folyt./-szb

- a konferencia plenáris üléseken és három bizottságban folytatta munkáját. a magyar delegáció nemcsak az előkészítésben, de a konferencián is aktívan vett részt. javaslataink jelentős része helyet kapott a záróközleményben és a bizottságok állásfoglalásaiban is.

az ötnapos tanácskozás egészében cselekvő hozzájárulás volt az európai kontinens békéje és biztonsága megteremtéséhez. természetesen a béke és biztonság megteremtése olyan cél, amiért továbbra is minden erőfeszítést meg kell tennie az ifjúságnak is, - fejezte be nyilatkozatát dr. gombár józsef. /mti/

..-

bb 69. magyar - csehszlovák vegyipari tárgyalások

pá szb la

1972. augusztus 31.

vlastimil plechac, a csehszlovák szocialista köztársaság minisztertanácsa hivatalának miniszterhelyettese és gór nagy sándor nehézipari miniszterhelyettes augusztus 28-31. között budapestén tárgyalást folytatott a két ország közötti vegyipari együttműködés és integráció lehetőségeiről és időszerű feladatairól. a találkozó keretében megalakították a magyar-csehszlovák vegyipari, együttműködési állandó munkacsoportot, amelynek alapvető feladata a két ország közötti vegyipari, gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatok további elmélyítése és kiszélesítése.

a megbeszélések során a felek tájékoztatták egymást a vegyipar fejlesztésének helyzetéről az 1972-75. közötti időszakra vonatkozóan. részletesen foglalkoztak azoknak a feladatoknak a realizálásával, amelyeket a magyar-csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési vegyesbizottság ix. ülészakán hozott határozatok irtak elő. megvitatták továbbá a csehszlovák fél részéről előterjesztett hosszulejratu, vegyipari együttműködési és szakosítási javaslatokat az 1975 utáni időszakra vonatkozóan. elkészítették a vegyesbizottság ez év októberében tartandó 10. ülészakára részére az előző ülészak óta a vegyipar területén folytatott tevékenységről szóló közös beszámolót.

a csehszlovák miniszterhelyettes megtekintette a tiszai vegyikombinát épülő olefin-művét és az országos gumipari vállalat cordatic gyáregységét.

a csehszlovák delegáció vezetője, vlastimil plechac-t fogadta dr. szekér gyula nehézipari miniszter. a csehszlovák miniszterhelyettes csütörfökön elutazott budapestről. /mti/

..-

NA 1910

-47-

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1972. augusztus 31.

a mai bb 48-as számú hírünket /magyar-iraki gazdasági megállapodást irtak alá budapestén/ a külkereskedelmi minisztérium kérésére teljes egészében

v i s s z a v o n j u k .

a külkereskedelmi minisztérium a két fél közös megállapodása alapján kéri, hogy a lapok az anyagot vasárnapi számukban szíveskedjenek közölni. /mti/

bb 70. magyar-csehszlovák barátsági est iregszemcsén

vid/m um fm la

1972. augusztus 31.

iregyszemcsén magyar-csehszlovák barátsági estet rendezett csütörtökön a hazafias népfront tolna megyei és tamási járási bizottsága. szász gábor országgyűlési képviselő megemlékezett a szlovák nemzeti felkelés 28. évfordulójáról, majd felszólalt jan gothe, a budapesti csehszlovák kultúra igazgató-helyettese. /mti/

bb 71. Ünnepi filmbemutató a vdk kikiáltásának 27. évfordulója alkalmából

t -don/tm szb la

1972. augusztus 31.

a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 27. évfordulója alkalmából csütörtökön a budapesti puskin filmszínházban műsorra tűzték a szülőföldem, hazám című vietnami játékfilmet. az ünnepi filmbemutatót megjelent marjai józsef külügyminiszterhelyettes, kőmives istván, a fővárosi tanács elnökhelyettese, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, kiss károly, a szakszervezetek országos tanácsának alelnöke, peják emil, a budapesti pártbizottság osztályvezetője. ott volt politikai, társadalmi és művészeti életünk számos ismert személyisége. megjelent hoang cuong rendkívüli és meghatalmazott nagykövet vezetésével a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének több munkatársa, valamint nguyen hung khanh, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és a nagykövetség számos munkatársa. helyet foglalt a közönség soraiban a budapesti akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja.

az ünnepi bemutató közönsége a filmet nagy tetszéssel fogadta. /mti/

--

-48-

NA-1925

bb 72. időjárásjelentés

fk szb la

1972. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. augusztus 31-én, csütörtökön 19 órakor:

időnként élénk szél

várható időjárás péntek estig: változóan felhős idő, szóróványosan futó eső, egy-két helyen zivatar. élénk, helyenként erős északi-északkeleti szél. az évszakhoz képest hűvös idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 19-24 fok között. /mti/

--

-49-

NA 2015

- v é g e -